

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี,
2542.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย.
การศึกษาปฐมวัย: สร้างคน สร้างชาติ. รายงานการประชุมการศึกษาปฐมวัย: สร้างคน
สร้างชาติ. 12 กรกฎาคม 2542 ณ อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรุงเทพมหานคร.

จริยพรรณ สุกุลพรหมหมี. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลที่ใ้แนว
การสอนภาษาแบบธรรมชาติ: กรณีศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์, มีศักดิ์ ว่องประชาอนุกุล, บัญจพร คุปติธรรมกุล, วิจิตรา แจ่มดวง, และ
ดารารัตน์ วาปีโต. การใช้สารนิทัศน์: บันทึกเหตุการณ์เพื่อการพัฒนาตนเอง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
(การศึกษาปฐมวัย) MMED รุ่นที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2542.

ฉันทนา ภาคบงกช. มาเข้าใจพัฒนาการภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร:
แผนกอนุบาล โรงเรียนเกษมพิทยา, ม.ป.ป. (เอกสารแผ่นพับชุด "ความรู้สู่ผู้ปกครอง")
ดวงเดือน อ่อนน้อม และคนอื่นๆ. รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้น
ประถมศึกษา. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ทิตนา แชมมณี. การจัดการเรียนการสอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง โมเดลชิปปา. ใน พิมพ์นัธ
เดชะคุปต์, ลัดดา ภูเกียรติ, และสุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม (บรรณาธิการ). ประมวล
บทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ทิตนา แชมมณี. การประเมินหลักสูตร. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ). รวมบทความ
ทางการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2537.

- นฤมล บุณนิม. การพัฒนาครูในภาวะการทำงานปกติ. วิทยากรย์. 98 (8 พ.ย. 2542): 13-14.
- นฤมล เนียมหอม. การศึกษาสภาพและปัญหาการสอนภาษาแบบธรรมชาติในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- นภเนตร ธรรมบวร. การวิเคราะห์เรื่องราว: การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- บุษบง ต้นติวงศ์. นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัย. ใน แรมลมาร อัญลดาพร (บรรณาธิการ), เทคนิคและวิธีการสอนในระดับประถมศึกษาชุดเสริมประสิทธิภาพครู, หน้า 141-152. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- บุษบง ต้นติวงศ์. พอร์ทัลไฟล์เกี่ยวกับนวัตกรรมการพัฒนาครู. วารสารครูศาสตร์. 26 (มี.ค.-มิ.ย. 2541): 40 – 46.
- บัทมศิริ ชีรานุรักษ์. การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- พิมล หรือตระกูล. เอกสารประกอบการอบรม "เรียนรู้แนวใหม่กับ ดร.พิมล หรือตระกูล" 12 กันยายน 2541 ณ โรงเรียนเกษมพิทยา กรุงเทพมหานคร .
- พัชรี ผลโยธิน. สารนิทัศน์การเรียนรู้ของเด็ก. เอกสารประกอบการสัมมนา "มิติใหม่แห่งการเรียนรู้เด็กปฐมวัย". 28-29 มีนาคม 2542 ณ โรงแรมมารวยการ์เดนที กรุงเทพมหานคร.
- ภาวิณี แลนทวิสุช. การพัฒนาชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. การสอนภาษาโดยองค์รวม (Whole Language Approach). ใน การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (3-5) ปี: แนวคิดของกลุ่มนักการศึกษา, หน้า 85-93. กรุงเทพมหานคร: เซเว่นพรินต์ติ้งกรุ๊ป, 2542.
- ภรณ์ คุรุรัตน์ และวราภร รักสกุลไทย. กระบวนทัศน์ใหม่ของการศึกษาปฐมวัย. ใน การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (3-5) ปี: แนวคิดของกลุ่มนักการศึกษา, หน้า 1-7. กรุงเทพมหานคร: เซเว่นพรินต์ติ้งกรุ๊ป, 2542.

- เขาวดี วิบูลย์ศรี. การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- วรนาท รักสกุลไทย. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาปฐมวัยศึกษา. ในประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 9-12, หน้า135-205. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.
- วรนาท รักสกุลไทย. นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language). อุดสารอนุบาลศึกษา 1/2542 (28 กุมภาพันธ์ 2542): 12-16.
- วรนาท รักสกุลไทย. นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language). อุดสารอนุบาลศึกษา 2/2542 (15 พฤษภาคม 2542): 5-9.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน: ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2537.
- วิลาศลักษณ์ ชิวฉวีลดี. Whole Language กับงานวิจัย. (ม.ป.ท.), 2538. (เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาภาษาแบบWhole Language สำหรับเด็กปฐมวัย).
- ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สถานปฏิรูป. ปีที่ 2 ฉบับที่ 19 (ตุลาคม 2542): 9-16.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. รายงานการวิจัยเอกสาร. ใบอนุญาติประกอบวิชาชีพครู พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: วีทีซี คอมมิวนิเคชั่น, 2542.
- สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พับลิเคชั่น เซนเตอร์, 2528.
- สุภางศ์ จันทวานิช. วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุภัทรา คงเรือง. ผลการใช้กิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สุวิมล ว่องวานิช. แนวคิดและหลักการของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. ในพิมพ์นธ์ เดชะคุปต์, ลัดดา ภูเกียรติ, และสุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม (บรรณาธิการ). ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543

ลำลี ทองธิว. แนวการพัฒนาคู่มือใช้พอร์ทโฟลิโอ. วารสารครุศาสตร์. ปีที่ 26 (มี.ค.-มิ.ย. 2541): 47 – 53.

อลิสสา เพ็ชรรัตน์. การพัฒนาความสามารถในการจับใจความของเด็กวัยอนุบาลโดยใช้เทคนิคการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ภาษาอังกฤษ

Bellm, D., Whitebook, M. and Hnatiuk, P. The early childhood mentoring curriculum: A handbook for mentors. Washington, D.C.: National Center for the Early Childhood Work Force, 1997.

Bellm, D., Whitebook, M. and Hnatiuk, P. The early childhood mentoring curriculum: Trainer's guide. Washington, D.C.: National Center for the Early Childhood Work Force, 1997.

Benson, V.T. Embracing Whole Language: Evolving Constructivist philosophy and practice of beginning teachers. Doctoral dissertation, Graduate School, The University of Alabama, 1998.

Blanche, D.P. On becoming a Whole Language teacher. Yong Children 52 (November, 1996): 11 – 20.

Booker, B., Carter, M. and Nimmo, J. Using documentation displays and Bio Board: As a tool for developing reflective teacher. U.S.A.: NAEYC, 1999.

Button, K.A. A longitudinal case study examination of the theoretical and practical changes made by three urban kindergarten teachers during participation in literacy training. Doctoral dissertation, Graduate School, The University of Ohio, 1992.

Carter, M. and Curtis, D. Reflecting children's lives: A handbook for planning child – centered curriculum. St. Paul, MN: Redleaf Press, 1996.

Carter, M. and Cutis, D. Spreading the news: Sharing the stories of early childhood. St. Paul, MN : Redleaf Press, 1996.

- Carter, M. and Curtis, D. Training teacher: A harvest of theory and practice. St. Paul, MN : Redleaf Press, 1994.
- Combro, A.L., Colker, L.J., and Dodge, D.T. The creative curriculum for infants & toddlers. Washington, D.C.: Teaching Strategies, 1997.
- Dombro, A.L., Colker, L.J., and Dodge, D.T. A journal for using the creative curriculum for infants & toddlers. Washington, D.C.: Teaching Strategies, 1998.
- Duff, R.E., Brown, M.H., and Van Scoy, I.J. Reflection and self – evaluation: Keys to professional development. Young Children. 50 (May 1995): 81-88.
- Edwards, C., Gandini, L., and Forman, G. The hundred languages of children : The Reggio Emilia Approach to education. Norwood, NJ: Ablex Publishing, 1993.
- Fisher, B. Joyful learning: A Whole Language kindergarten. Portsmouth, NH: Heinemann, 1991.
- Fisher, R. Early literacy and the teacher. Great Britain: Hodder & Stoughton, 1992.
- Giovannelli, M. The relationship between reflective disposition toward teaching and effective teaching. Doctoral dissertation, University of Illinois at Chicago, 1998.
- Helm, J.H., Beneke, S., and Steinheimer, K. Teacher materials for documenting young children's work : Using windows on learning. New York: Teacher college Press Columbia University, 1998.
- Helm, J.H., Beneke, S., and Steinheimen, K. Windows on learning: Documenting yong children's work. New York: Teacher college Press Columbia University, 1998.
- High / Scope Educational Research Foundation. Assessing Preschool Program Quality: Participant guide. The High / Scope Press, 1999.
- High / Scope Educational Research Foundation. Program Implementation Profile (PIP). Michigan: the High/Scope Press, 1989.
- Katz, L., and chard, S. Engaging children's minds: The Project Approach. Norwood, NJ : Ablex Publishing, 1993.
- Knowles, J.G., Cole, A.L., and Presswood C.S. Through preservice teachers' eyes. New York: Macmillan College Publishing, 1994.

- Mcafee, O., and Leong, D. Assessing and guiding young children's development and learning. U.S.A.: Allyn and Bacon, 1994.
- Moore, R. A. Reflective action research through classroom inquiry: Seven workplace teachers examine their teaching beliefs. Doctoral dissertation, University of Missouri - Columbia, 1996.
- Moran, M. J. Reconceptualizing early childhood preservice teacher education: A pedagogy of collaborative inquiry. Doctoral dissertation, University of New Hampshire, 1998.
- Moss, B. and Noden, H. Pointers for putting Whole Language into practice. The Reading Teacher 47 (December 1993/January 1994): 342 – 344.
- Neuman, T. P. Critically reflective learning in a leadership development context. Doctoral dissertation, The University of Wisconsin – Madison, 1996.
- Newman, J.M. and Church, S.M. Myths of Whole Language. The Reading Teacher 44 (September 1990) : 20 – 26.
- Pratt, D. Curriculum design and development. New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1980.
- Shelton, J.S. The effects of the Joyce and Showers model in a Whole Language staff development program: Seven case studies. Ed.D. dissertation, Temple University, 1993.
- Sorensen, M.L. A qualitative study of how eight teachers moved toward Whole Language . Dissertation Abstracts International 55 (1994): 521A.
- Spodek, B. and Saracho, O.N. Right from the start. U.S.A.: Allyn and Bacon, 1994.
- Stanek, L.W. Whole Language: Literature, learning and literacy. New York: H.W.Wilson, 1993.
- Taba, H. Curriculum development: Theory and practice. New York: Harcourt, Brace & World, 1962.
- Tertell, E.A., Klein, S.M., and Jewett, J.L. (eds.) When teacher reflect: Journeys toward effective inclusive practice. Washington, D.C.: NAEYC, 1998.

Wadlington, E. Basing early childhood teacher education on adult education principals. Young Children. 50 (May 1995): 76 – 80.

Wang, L. Early childhood preservice teachers' professional development through reflective in a Taiwanese context (China). Doctoral dissertation, The University of Wisconsin – Madison, 1998.

Ward, V.Y.F. The study of a first-grade teacher's implementation of Whole Language principles in reading and writing. Dissertation Abstracts International 51 (1994): 1972A.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ภาคบงกช สถาบันวิจัยพฤतिकรรณศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. อาจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. อาจารย์ วิไล อิมสมบุญ อดีตอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ฝ่ายประถมศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ข้อมูลของกรณีศึกษา

1. ข้อมูลเบื้องต้นของกรณีศึกษา
2. ข้อมูลจากการประเมินพฤติกรรมกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล
3. ข้อมูลจากการประเมินพฤติกรรมกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ข้อมูลเบื้องต้นของกรณีศึกษา

โรงเรียนสุโขทัย

โรงเรียนสุโขทัยเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตั้งอยู่ในย่านชุมชนเขตคลองตัน กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา ก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. 2503 และเปิดแผนกอนุบาลเมื่อ พ.ศ. 2533 ปัจจุบันมีห้องเรียนอนุบาล 7 ห้องเรียน แบ่งเป็น ชั้นอนุบาล 1 จำนวน 3 ห้องเรียน ชั้นอนุบาล 2 จำนวน 2 ห้องเรียน และชั้นอนุบาล 3 จำนวน 2 ห้องเรียน ในปีการศึกษา 2542 นี้มีจำนวนนักเรียนรวม 120 คน แผนกอนุบาลตั้งอยู่บนชั้นที่ 2 ของอาคารเรียน 5 ชั้น โดยมีการแบ่งบริเวณเป็นสัดส่วนชัดเจน

ปรัชญาของโรงเรียนสุโขทัยแผนกอนุบาล คือ "โรงเรียนอนุบาลเปรียบเสมือนบ้านที่สองของเด็กที่มีความรัก ความเอื้ออาทรและความรู้ความเข้าใจเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาเด็กให้ครบทุกพัฒนาการ อย่างเหมาะสมตามวัยและวุฒิภาวะของแต่ละคน โดยอาศัยการดำเนินตามประสาน ระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน" ดังคำขวัญว่า "โรงเรียนแสนสนุก บุคลากรมีคุณภาพ เน้นการประสานสัมพันธ์"

การบริหารงานต่างๆ ของแผนกอนุบาลแบ่งเป็นสัดส่วนอย่างชัดเจนจากการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ ผู้บริหารของแผนกอนุบาลจบการศึกษาปริญญาเอก สาขาการศึกษาปฐมวัย ประสบการณ์การทำงานเริ่มจากการรับราชการที่โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ต่อมาทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แล้วจึงมาบริหารโรงเรียนสุโขทัย ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสุโขทัยแผนกอนุบาลจนถึงปัจจุบันรวมเวลา 9 ปี

ลักษณะการทำงานของผู้บริหารในด้านการบริหารบุคลากร มีการกำหนดเกณฑ์รับบุคลากรและคัดเลือกโดยตรงจากผู้บริหาร ใช้นโยบายต่างๆ ในการผูกใจบุคลากรซึ่งผู้บริหารมีความเข้าใจเป็นอย่างมากทั้งด้านการเงินและความสุขความสบายใจในการทำงาน ท่านพอใจกับการดูแลครู 10 คนอย่างใกล้ชิดมากกว่าการควบคุมครูนับร้อยในเชิงปริมาณ ส่งผลริเริ่มความ

สัมพันธ์อันดีในหมู่คณะครู เช่น การพาไปทัศนศึกษาดูงานโรงเรียนต่างจังหวัดร่วมกันทุกปีภาคการศึกษาใหญ่เพื่อก่อให้เกิดความสนิทสนมมากยิ่งขึ้นและได้รับประสบการณ์การสอนไปพร้อมกัน

การบริหารงานด้านการพัฒนาวิชาการ หน้าที่สำคัญคือเป็นผู้นิเทศการสอนโดยตรงในกระบวนการนิเทศภายใน ซึ่งมีการสังเกตการสอน, นิเทศการสอน, การประชุมนำเสนอแนวความคิด, ความรู้ใหม่ที่คนศึกษาเพิ่มเติม และ/หรือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การให้บริการแก่วงการการศึกษาคือ เปิดกว้างสำหรับผู้สนใจศึกษาดูงานซึ่งมีทั้งครูผู้สอน, โรงเรียนต่างๆ, นักวิชาการ, นิสิตนักศึกษา ฯลฯ โดยท่านจะเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้, ตลอดจนบริการความสะดวกสบายในการต้อนรับ, ให้ความร่วมมือเป็นสนามวิจัยอย่างต่อเนื่อง เรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติและนวัตกรรมอื่นๆ อย่างต่อเนื่องรวม 7 เรื่อง ในระยะเวลา 7 ปี นอกจากทำงานในฐานะผู้บริหารโรงเรียนแล้วท่านยังเป็นนักวิชาการ, ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย, อาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นผู้มียุทธศาสตร์สำคัญในวงการการศึกษาปฐมวัย เป็นวิทยากรระดับประเทศที่ให้ความรู้แก่ผู้บริหารและครูเรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติและนวัตกรรมอื่นๆ ในกลุ่มปรัชญาเดียวกัน จากลักษณะการให้บริการเปิดกว้างเป็นแหล่งศึกษาดูงาน การวิจัยและภารกิจการการเป็นวิทยากร ซึ่งบางครั้งท่านได้นำคณะครูเป็นผู้ช่วยและบรรยายด้วยนั้นทำให้โรงเรียนสุขเกษมมีลักษณะเป็นโรงเรียนแกนนำของกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ต้นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติและอื่นๆ ในกลุ่มปรัชญาเดียวกันในวงการการศึกษาปฐมวัย

การบริหารงานด้านอื่นๆ เช่น กิจการนักเรียน มีความใกล้ชิดรู้จักเด็กทุกคน พุดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเป็นประจำ, มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรม เช่น กีฬา, กิจกรรมเสริมเวลาของผู้ปกครอง, ด้านผู้นำชุมชน เน้นนโยบายการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครอง มีการให้ความรู้ผู้ปกครอง เปิดให้เยี่ยมชมโรงเรียน เชิญผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกัน เช่นเป็นวิทยากรให้เด็กๆ กิจกรรมวันสำคัญ, ด้านการเงินธุรการ มีการขายของเพื่อตั้งกองทุนให้ครูกู้ยืมโบนัสช่วงสิ้นปีสำหรับครูเป็นกรณีพิเศษ เนื่องจากครูจะไม่มีรายได้จากการสอนพิเศษตามแนวปรัชญาการสอนที่ไม่เร่งเรียน มีงบในการจัดซื้อวัสดุแก่ครูเพื่อให้ครูมีแนวทางการสอนเพิ่มขึ้น

คณะครูอนุบาลของโรงเรียนสุขเกษมในปีการศึกษา 2542 มีจำนวน 10 ท่าน เป็นผู้หญิงทั้งหมด อายุอยู่ในระดับ 21-40 ปีเป็นส่วนใหญ่ อายุน้อยที่สุด 24 ปี มากที่สุด 49 ปี การศึกษา

ระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ครูหลายท่านที่รับเข้ามาผู้บริหารสนับสนุนให้ศึกษาต่อภาคพิเศษ คณะครูส่วนใหญ่ทำงานที่โรงเรียนสุทธารามมาเป็นเวลานาน 5 ปีขึ้นไป ทำงานมาตั้งแต่ก่อตั้งแผนก อนุบาลในช่วงแรกเป็นส่วนใหญ่ และมีครูที่รับใหม่ 2 ท่านในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1 ท่าน และในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1 ท่าน สำหรับการคัดเลือกครูกรณีศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นครู 9 คน ของ ร.ร.สุทธาราม เนื่องจากครูอีก 1 ท่าน เป็นผู้ช่วยครูดูแลเด็กพิเศษจึงไม่มีสถานการณ์ที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลการ สอนตามองค์ประกอบของคำถามการวิจัยได้ แต่ครูทั้ง 10 คน เข้าร่วมโปรแกรมฯ เพื่อเรียนรู้และ ทำงานร่วมกันทุกคน

ตารางที่ 7 จำนวนครูอนุบาลโรงเรียนสุทธาราม จำแนกตามข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพของครู	จำนวน
1. เพศ	
ชาย	0
หญิง	10
2. อายุ	
น้อยกว่า 21 ปี	0
21-30 ปี	4
31-40 ปี	4
มากกว่า 40 ปี	2
3. วุฒิการศึกษา	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1
ปริญญาตรี	8
ศึกษาต่อปริญญาโท	1
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	
ปฐมวัย	3
อื่นๆ	7

ตารางที่ 7 จำนวนครูอนุบาลโรงเรียนสุโขทัย จำแนกตามข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพของครู	จำนวน
5. ประสบการณ์การสอนอนุบาล	
1-5 ปี	1
6-10 ปี	2
11-15 ปี	3
15-20 ปี	2
มากกว่า 20 ปี	2
6. ประสบการณ์การสอนอนุบาลที่ร.ร.สุโขทัย	
1-2 ปี	2
3-5 ปี	-
5-9 ปี	8

คณะครูส่วนใหญ่จบการศึกษาในสาขาอื่นๆ หรือมีประสบการณ์การสอนแบบอ่านเขียนในช่วงเริ่มทำงานที่โรงเรียนอื่นๆมาก่อน แต่เมื่อมาทำงานที่โรงเรียนสุโขทัย ซึ่งใช้แนวการสอนแบบเตรียมความพร้อม เริ่มจากการใช้แนวและแผนการจัดประสบการณ์ของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ต่อมาใช้แนวและแผนการจัดประสบการณ์ของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปัจจุบันใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษาปี 2540 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ นอกจากแนวและแผนการจัดประสบการณ์ดังกล่าวครูทุกคนจะได้รับการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ จากกระบวนการนิเทศภายใน การนำเสนอแนวคิดความรู้ใหม่ๆโดยผู้บริหาร การอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเป็นประจำทุกปี และการพัฒนาตนเองจนกระทั่งมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นอย่างดีเชื่อมั่นในปรัชญาการสอนที่ไม่เร่งเรียน ใช้นวัตกรรมใหม่ในการปรับปรุงการสอน และครูรู้สึกว่ามันเองมีความรู้ใหม่อยู่เสมอ

จากลักษณะของโรงเรียนสุโขทัยที่เปิดกว้างเป็นแหล่งศึกษาดูงานและเป็นสนามวิจัยอย่างสม่ำเสมอ มีผลให้ครูตื่นตัวต่อความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ มีความคุ้นเคยกับนักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย และนักวิจัยจนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์รวมทั้งปรึกษา

ปัญหาข้อสงสัยต่างๆ และเนื่องจากทางโรงเรียนสุทธารักษ์จะจัดช่วงบรรยายโดยผู้บริหารเพื่อให้
 ความรู้แก่ผู้ศึกษาดูงานด้วย ทำให้ครูได้มีประสบการณ์เป็นผู้ช่วยวิทยากร ช่วยตอบคำถามเกี่ยวกับ
 กับสิ่งที่ครูปฏิบัติในการทดลองนำนวัตกรรมต่างๆมาใช้ และต่อมาก็เริ่มเป็นผู้บรรยายบางช่วง
 และเป็นผู้ช่วยผู้บริหารในการจัดอบรมให้กับหน่วยงานต่างๆ มีผลให้ครูได้รับข้อมูลที่ทันสมัย มี
 การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และมีลักษณะเป็นครูต้นแบบ ของกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้วัฒนธรรม
 การสอนภาษาแบบธรรมชาติและอื่นๆในกลุ่มปรัชญาเดียวกันในวงการการศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนสุทธารักษ์แผนกอนุบาลจัดการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ โดยเด็กชั้นอนุบาล 1 มี
 อายุ 3-4 ปี เด็กชั้นอนุบาล 2 มีอายุ 4-5 ปี และเด็กชั้นอนุบาล 3 มีอายุ 5-6 ปี ในแต่ละห้องมี
 เด็กจำนวนไม่เกิน 20 คน โดยมีครูประจำชั้นอนุบาล 1 ห้องเรียนละ 2 คน ชั้นอนุบาล 2 และ 3
 ห้องเรียนละ 1 คน ยกเว้นชั้นอนุบาล 3/2 มี 2 คน เนื่องจากช่วยดูแลเด็กพิเศษเรียนร่วม

แนวทางการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาในการจัดกิจกรรมยึดตามหลักสูตรก่อน
 ประถมศึกษาปี 2540 โดยมีการจัดหน่วยการเรียนรู้ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2542 ดังนี้

ช่วงเวลา	ชั้นอนุบาล 1	ชั้นอนุบาล 2	ชั้นอนุบาล 3
10-13 พ.ค.42	สัปดาห์เมื่อลูกรักไปโรงเรียน	สัปดาห์เมื่อลูกรักไปโรงเรียน	สัปดาห์เมื่อลูกรักไปโรงเรียน
17-21 พ.ค.42	ปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศ
24-28 พ.ค.42	มาโรงเรียนกันเถอะ	ของเล่นของใช้	ร่างกายของฉัน+ ประสาทสัมผัส
1-4 มิ.ย. 42	ห้องเรียนของเรา,คุณครูผู้ ใกล้ชิด	ปลอดภัยไว้ก่อน	หนูทำได้
7-11 มิ.ย. 42	ตัวฉัน	ตัวเรา	อาหารดีมีประโยชน์+ ไข่
14-18 มิ.ย. 42	มาตีมนมกันเถอะ	ประสาทสัมผัส	ผลไม้
21-25 มิ.ย. 42	ไปห้องน้ำกันเถอะ	กินอย่างมีคุณค่า	ปลอดภัยไว้ก่อน
28-2 มิ.ย.-ก.ค.	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้

ช่วงเวลา	ชั้นอนุบาล 1	ชั้นอนุบาล 2	ชั้นอนุบาล 3
5-9 ก.ค. 42	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้
12-16 ก.ค. 42	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้
19-23 ก.ค. 42	ของเล่นแสนรัก	เนื้อ นม ไข่	ข้าว
26-30 ก.ค. 42	เครื่องเล่นแสนสนุก	ชุมชนของเรา	ฝน
2-6 ส.ค. 42	ฝนจำ	บ้าน ครอบครัว แสนสนุก	บ้าน
9-13 ส.ค. 42	วันแม่	วันแม่	วันแม่
16-20 ส.ค. 42	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้
23-27 ส.ค. 42	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้
30-3 ส.ค.-ก.ย. 42	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้	หนูอยากรู้
6-10 ก.ย. 42	สัตว์น้ำ	กล้วย	ผีเสื้อ
13-17 ก.ย. 42	วาจาน่าฟัง	ต้นไม้ที่รัก	คมนาคม+สื่อสาร
20-24 ก.ย. 42	หนูน้อยเล่าเรื่อง	โลกสวยด้วยมือเรา	วิทยาศาสตร์+ คณิตศาสตร์แสนสนุก
27-1 ก.ย.-ต.ค. 42	ทบทวน	ทบทวน	ทบทวน

ตารางกิจกรรมประจำวันของคุณแต่ละห้องเน้นการบูรณาการ โดยยึดหลักดังนี้

- 07.30-08.45 น. รับเด็ก สนทนาพูดคุยกับเด็ก และดูแลเด็กขณะเล่นอยู่ในสนาม
- 08.45-09.00 น. เข้าแถว เคารพธงชาติ กายบริหาร
- 09.00-09.10 น. สำรองการมาโรงเรียนของเด็ก ตื่นนม เข้าห้องน้ำ
- 09.10-09.30 น. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
- 09.30-09.50 น. กิจกรรมในวงกลม
- 09.50-10.50 น. กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุม
- 10.50-11.10 น. กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง
- 11.10-12.15 น. รับประทานอาหารกลางวัน อาบน้ำ

- 12.15-14.00 น. นอนพักผ่อน ตื่นนอน เข้าห้องน้ำ ล้างหน้า
 14.00-14.20 น. รับประทานอาหารว่าง
 14.20-14.45 น. เกมการศึกษา
 14.45-15.00 น. รอผู้ปกครองมารับ ชมวิดีโอทัศน์ หรือกิจกรรมพิเศษอื่นๆ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของครูยึดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุม กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา ลักษณะการจัดกิจกรรมจะเน้นให้ครบทุกกิจกรรมและให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม เช่น สลับช่วงเวลา หรือกิจกรรมใดที่เด็กยังคงให้ความสนใจอยู่ก็อาจจะขยายช่วงเวลาออกไป หรือการนำนวัตกรรมการสอนแบบโครงการมาใช้กำหนดไว้ในหน่วยหนึ่ง อย่างไรก็ตามทำให้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมส่วนนี้มากขึ้นในหน่วยที่กำหนดไว้

นอกจากแนวการจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนสุโขทัยยึดเป็นแนวแล้ว คณะครูและผู้บริหารได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานขึ้น 2 ฉบับ โดยเริ่มทดลองในปีการศึกษา 2541 และปรับปรุงในปีการศึกษา 2542 ฉบับแรกได้แก่ "คู่มือปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนามาตรฐานคุณภาพ" โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานให้มีความเข้าใจร่วมกัน ให้มีประสิทธิภาพและการส่งเสริมกระบวนการนิเทศแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีองค์ประกอบการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านต่างๆ ฉบับที่สองได้แก่ "คู่มือการจัดทำพอร์ทัลไฟล์โอ" เนื้อหาประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพอร์ทัลไฟล์โอ การวางแผนดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล ซึ่งคู่มือทั้ง 2 ฉบับทำให้ครูมีแนวทางร่วมกันในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลที่สอดคล้องกัน

ความเป็นมาเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติของโรงเรียนสุโขทัย การตัดสินใจนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติไปใช้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ศึกษางานวิจัยและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และเริ่มสนใจว่าการสอนภาษาแบบธรรมชาติก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้ เจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษา ทำให้เด็กรักการอ่านและรักการเขียน ประกอบกับ ช่วงนั้นกำลังเกิดปัญหาเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้เด็กได้เรียนอ่านเขียน ตั้งแต่ระดับอนุบาล และผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งซึ่งมีความรู้ในเรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติได้ให้คำแนะนำว่าควรนำการสอนภาษา

แบบธรรมชาติมาใช้เพื่อแก้ปัญหา ผู้บริหารจึงตัดสินใจที่จะนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การตัดสินใจที่จะนำมาใช้ทำให้ผู้บริหารเริ่มศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆ และให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน กระตุ้นให้ครูประจำชั้นอนุบาล 3 เริ่มนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ก่อน ครูซึ่งเป็นอาสาสมัครจึงสนใจที่จะทดลองสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อมาหลังจากที่ครูได้รับความรู้เพิ่มขึ้นและเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็กจึงตัดสินใจที่จะนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ ส่งผลให้ครูคนอื่นๆ ตัดสินใจทดลองจัดกิจกรรมบางกิจกรรมตามอย่างครูที่เป็นอาสาสมัคร และมีครูบางคนที่ไม่ได้เริ่มใช้เพราะไม่รู้ว่าจะต้องเริ่มต้นอย่างไร ปัจจุบันครูทุกคนตัดสินใจนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยตัดสินใจนำมาใช้ไม่พร้อมกัน คือ เริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537 ที่ครูบางคนเริ่มตัดสินใจที่จะนำมาใช้ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2539 ที่ครูทุกคนตัดสินใจนำมาใช้

วิธีการศึกษาการสอนภาษาแบบธรรมชาติ พบว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่สนใจใฝ่รู้อยู่เสมอ และเป็นผู้เปิดใจกว้างทางด้านวิชาการ หลังจากได้ตัดสินใจนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้แล้ว ได้พยายามศึกษาการสอนภาษาแบบธรรมชาติเพิ่มเติมจากหลายๆ แหล่ง ได้แก่ การเข้าอบรมที่มีหน่วยงานต่างๆ เป็นผู้จัด ไปศึกษาดูงาน อ่านตำรา งานวิจัย เอกสารทางวิชาการ รวมทั้งสนทนากับผู้มีความรู้ และครูได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติจากการถ่ายทอดของผู้บริหาร จากการเข้าอบรม และจากการอ่านเอกสารต่างๆ ที่ผู้บริหารแนะนำ และที่สำคัญคือการศึกษาที่โรงเรียนเป็นสนามวิจัยเรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติครูจึงได้สังเกตวิธีการจัดกิจกรรมจากการวิจัย ประกอบกับครูมีโอกาสเข้าฟังคำวิจารณ์วิธีการและผลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติจากวงกวนักวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ครูจึงพยายามทำความเข้าใจกับทฤษฎีทั้งก่อนและควบคู่ไปกับการนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนในห้องของตน ทั้งนี้ผู้บริหารได้ศึกษาวิธีการนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติไปใช้ด้วยการร่วมกันนำไปลองผิดลองถูกและมีการฝึกคิดวิเคราะห์การทำงานอย่างสม่ำเสมอ

โรงเรียนสุรวิทย

โรงเรียนสุรวิทยเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนักงาน การประถมศึกษาแห่งชาติ ตั้งอยู่ในย่านสาทร กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนรัฐบาลที่เปิดสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. 2507 และเปิดแผนกอนุบาล เมื่อ พ.ศ. 2507 ปัจจุบันมีห้องเรียนอนุบาล 8 ห้องเรียน แบ่งเป็น ชั้นอนุบาล 1 จำนวน 4 ห้องเรียน ชั้นอนุบาล 2 จำนวน 4 ห้องเรียน ในปีการศึกษา 2542 นี้มีจำนวนนักเรียนรวม 282 คน แผนกอนุบาลตั้งอยู่บนชั้นที่ 1 ของอาคารเรียน 3 ชั้น 6 ห้องเรียน และบนชั้นที่ 1 ของอาคารเรียน 2 ชั้น

คำขวัญของโรงเรียนคือสุรวิทยคือ "สอนดี เรียนดี มีน้ำใจ" และคติพจน์คือ "ศึกษา กายโม ภวั โหติ (ผู้ใฝ่การศึกษาย่อมเป็นผู้เจริญ)

ผู้บริหารโรงเรียนจบการศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ประสบการณ์ การทำงานเริ่มจากการรับราชการครูครั้งแรกปีการศึกษา 25410 ที่โรงเรียนบ้านบางบอน รวมเวลา 20 ปี แล้งจึงย้ายมาเป็นผู้บริหารครั้งแรกปีการศึกษา 2530 รวมประสบการณ์การบริหารโรงเรียน 5 โรงเรียน แล้งจึงมารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสุรวิทย จนถึงปัจจุบันรวมเวลา 1 ปี

ลักษณะการทำงานของผู้บริหารในด้านการบริหาร การบริหารงานจะเน้นการสร้างขวัญ กำลังใจให้โอกาสในการพัฒนา โดยการจัดคัดเลือกให้ครูเข้ารับการอบรม ให้รางวัล และมีการ รวมกลุ่มโรงเรียน 7 โรงเรียน ให้ศึกษาและพัฒนาาร่วมกัน กำหนดพัชล์ัญญาสู่ความเป็นเลิศ คือ การบริหารงานอย่างมีวิสัยทัศน์ การปฏิบัติสู่ความเป็นมาตรฐาน การพัฒนาตนจากการ นิเทศงานให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

นอกจากนี้ยังได้กำหนดนโยบายหลักของการบริหาร คือ 1)พัฒนาคุณภาพการจัดประสพ การณ์/กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 2)เสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ บุคลากรทุกฝ่ายทุกระดับให้เอื้อต่อการพัฒนา ผู้เรียน 3)พัฒนาสิ่งแวดล้อมทุกด้านที่เป็นบริบท การเรียนรู้ 4)ส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานแบบเครือข่ายกับองค์กรต่างๆและชุมชน 5) ประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

เป้าหมายหรือแนวทางการดำเนินงานการบริหาร คือ 1)ปฏิรูปการเรียนการสอนทุกระดับชั้นโดยเน้นการพัฒนาหลักสูตร และปรับปรุงกระบวนการจัดประสบการณ์/กิจกรรม 2)พัฒนาบุคลากรทุกฝ่าย ทุกระดับให้มีความรู้ ประสบการณ์และทักษะปฏิบัติงาน โดยเน้นการนิเทศภายใน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน 3)ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ และระบบสาธารณูปโภค โดยเน้นความสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่นและปลอดภัย 4)จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับศักยภาพเด็กแต่ละคน 5)สร้างเครือข่ายการทำงานกับองค์กรอื่นๆและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาผู้เรียนและโรงเรียน 6)ดำเนินการตามนโยบาย 4 ประการ ของต้นสังกัด

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ 1)เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนและพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับศักยภาพและธรรมชาติของแต่ละคน โดยระดับอนุบาล จะเป็นผู้ดำเนินการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมด้วยเทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่หลากหลาย ในระดับประถมศึกษา มุ่งเน้นฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ ให้เด็กเรียนรู้ด้วยความสุขจากประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย 2)เป็นโรงเรียนที่มุ่งมั่นใช้วิธีการและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตลอดจนสร้างเครือข่ายการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 3)เป็นโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่นสวยงาม และปลอดภัย

กรอบความคิดหลักในการพัฒนา คือ 1)เชื่อมั่นในคุณค่าของบุคลากรและการมีส่วนร่วม 2) ทำโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 3) ใช้แผนการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

การดำเนินงานด้านต่างๆในระดับอนุบาลได้รับอิสระและโอกาสในการคิดพัฒนางานด้านอนุบาลจากฝ่ายบริหารพอสมควร โดยได้รับงบประมาณทุกปีในการจัดหาซื้อสื่ออุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับทุกห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ของผู้วิจัย และผู้บริหารได้กล่าวว่าจะให้การสนับสนุนต่อไปแม้จะจบจากการวิจัยนี้แล้ว สำหรับหน้าที่หัวหน้าสายชั้นอนุบาลได้แก่ คุณครูดวงฤทัย จะทำหน้าที่รับงานจากฝ่ายบริหารหรือจัดการแสดง คุณครูมรดก ทำหน้าที่ดูแลงานวิชาการ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และวางแผนการทำงานกับผู้ปกครอง สำหรับการจัดการโครงการต่างๆหรือการ

วางแผนการทำงาน การจัดทำคู่มือปฏิบัติการ ระดับอนุบาล จะมาจากการประชุมคณะครู อนุบาลทุกคนเพื่อกำหนดแนวทางร่วมกัน

คณะครูอนุบาลของโรงเรียนสุรฤทัยในปีการศึกษา 2542 มีจำนวน 8 คน เป็นผู้หญิงทั้งหมด ครูส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในระดับ 21-30 ปี และมากกว่า 40 ปี อายุน้อยที่สุด 25 ปี มากที่สุด 47 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ คณะครูส่วนใหญ่ทำงานที่โรงเรียนสุรฤทัยมาเป็นเวลานาน น้อยที่สุด 3 ปี และมากที่สุด 24 ปี มีครูที่ย้ายจากระดับประถมศึกษามาสอนชั้นอนุบาลในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1 คน เนื่องจากการเพิ่มห้องเรียนชั้นอนุบาล 1 อีก 1 ห้องเรียน

ตารางที่ 8 จำนวนครูอนุบาลโรงเรียนสุรฤทัย จำแนกตามข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพของครู	จำนวน
1. เพศ	
ชาย	0
หญิง	8
2. อายุ	
21-30 ปี	4
31-40 ปี	0
มากกว่า 40 ปี	4
3. วุฒิการศึกษา	
ปริญญาตรี	6
กำลังศึกษาต่อปริญญาโท	1
ปริญญาโท	1
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	
ปฐมวัย	6
อื่นๆ	2

ตารางที่ 8 (ต่อ) จำนวนครูอนุบาลโรงเรียนสุรวิทย จําแนกตามข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพของครู	จำนวน
5. ประสบการณ์การสอนอนุบาล	
1-5 ปี	3
6-10 ปี	2
11-15 ปี	0
15-20 ปี	2
มากกว่า 20 ปี	1
6. ประสบการณ์การสอนอนุบาลที่ร.ร.สุรวิทย	
1-5 ปี	2
6-10 ปี	3
11-15 ปี	0
15-20 ปี	0
มากกว่า 20 ปี	3

คณะครูส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย มีครูจำนวน 2 คน จบคณะครุศาสตร์สาขาอื่นๆ ครูส่วนใหญ่เริ่มทำงานที่โรงเรียนสุรวิทย ซึ่งใช้แนวการสอนแบบเตรียมความพร้อม โดยใช้แนวและแผนการจัดประสบการณ์ของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปัจจุบันใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษาปี 2540 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ นอกจากแนวและแผนการจัดประสบการณ์ดังกล่าว ในช่วง 2 ปีหลัง ครูนมลได้กลับมาทำงานต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นเครือข่ายในกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้การสอนภาษาแบบธรรมชาติด้วย ครูนมลได้นำปรัชญาการสอนที่ไม่เร่งเรียน ใช้นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติในการปรับปรุงการสอน และใช้ระยะเวลา 1 ปีในการทำให้หลายฝ่ายยอมรับ จากที่ไม่มีการสอนภาษาแบบธรรมชาติเลย มาเป็นนำมาใช้ในห้องครูนมล 1 ห้อง และมีครูบางคนเริ่มสนใจจึงเริ่มมีการแนะนำและการติดต่อเชิญผู้บริหารโรงเรียนสุรเกษมเป็นวิทยากรให้ความรู้ และครูนมลเป็นที่ยอมรับของครูทุกท่านให้ทำหน้าที่ในกระบวนการนิเทศภายใน ซึ่งในช่วงภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2541 ครูทุกคนเริ่มต้นตัวและกระตือรือร้น

ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยมากยิ่งขึ้นและทดลอง
การสนทนาแบบธรรมชาติทุกคนทั้ง 8 ห้องเรียน

โรงเรียนสุรวิทยาคารจัดการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ โดยเด็กชั้นอนุบาล 1 มีอายุ 4-5 ปี และ
เด็กชั้นอนุบาล 2 มีอายุ 5-6 ปี ในแต่ละห้องมีเด็กจำนวน 35-38 คน โดยมีครูประจำชั้นอนุบาล
ห้องเรียนละ 1 คน และพี่เลี้ยงเด็กห้องเรียนละ 1 คน หน่วยการเรียนรู้ภาคการศึกษาต้น ปีการ
ศึกษา 2542 มีดังนี้

ช่วงเวลา	ชั้นอนุบาล 1-2
17 พ.ค. - 4 มิ.ย. 42	ปฐมนิเทศ
28 พ.ค. 42	วันวิสาขบูชา
7 - 11 มิ.ย. 42	สิ่งแวดล้อม (น้ำ)
14 - 18 มิ.ย. 42	สิ่งแวดล้อม (ขยะ)
21 มิ.ย. - 16 ก.ค. 42	การออกแบบโครงการ
19 - 23 ก.ค. 42	สิ่งแวดล้อม (ต้นไม้)
26 ก.ค. 28 ก.ค. 42	กิจกรรมวันเข้าพรรษา - วันอาสาฬหบูชา
29 ก.ค. - 11 ส.ค. 42	วันแม่
16 - 27 ส.ค. 42	หัวข้อ (Theme) ที่มาจากหนังสือ
30 ส.ค. - 30 ก.ย. 42	การออกแบบโครงการ

ตารางกิจกรรมประจำวันของครูแต่ละห้องเน้นการบูรณาการ โดยยึดหลักดังนี้

- 07.30-08.45 น. รับเด็ก สนทนาพูดคุยกับเด็ก และดูแลเด็กขณะเล่นอยู่ในสนาม
- 08.45-09.00 น. เข้าแถว เคารพธงชาติ กายบริหาร
- 09.00-09.10 น. สำรองการมาโรงเรียนของเด็ก ตีมนม เข้าห้องน้ำ
- 09.10-09.30 น. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
- 09.30-09.50 น. กิจกรรมในวงกลม
- 09.50-10.50 น. กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุม
- 10.50-11.10 น. กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง
- 11.10-12.15 น. รับประทานอาหารกลางวัน อาบน้ำ

- 12.15-14.00 น. นอนพักผ่อน ตื่นนอน เข้าห้องน้ำ ล้างหน้า
 14.00-14.20 น. รับประทานอาหารว่าง
 14.20-14.45 น. เกมการศึกษา
 14.45-15.00 น. รอผู้ปกครองมารับ ชมวิดีโอทัศน์ หรือกิจกรรมพิเศษอื่นๆ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูยึดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุม กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา และเพิ่มให้ทุกห้องมีกิจกรรมการอ่านเงียบๆ ตามลำพังตามความเหมาะสม ลักษณะการจัดกิจกรรมจะเน้นให้ครบทุกกิจกรรมและให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2542 เริ่มทดลองนำนวัตกรรมการสอนแบบโครงการมาใช้ และบางห้องก็ทดลองการสร้างหน่วยการเรียนรู้จากหนังสือที่เด็กสนใจ

นอกจากแนวการจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนสุรวิทยาคารเป็นแนว ซึ่งคุณรมลเป็นหนึ่งในกรรมการร่างหลักสูตร 40 แล้ว คณะครูได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานระดับก่อนประถมศึกษาขึ้น 1 ฉบับ โดยเริ่มทดลองในปีการศึกษา 2542 เป็นปีแรก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานประจำปี 2542 จากการประชุมครูสรุปเป็นหัวข้อสำคัญ คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน และงานสัมพันธ์ชุมชน นอกจากนี้โรงเรียนสุรวิทยาคารยังเป็นหัวหน้ากลุ่มโรงเรียนที่ร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาด้วย

ความเป็นมาเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติของโรงเรียนสุรวิทยาคาร การตัดสินใจนำการสอนภาษาแบบธรรมชาติไปใช้ พบว่า หลังจากคุณรมลไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท กลับมาทำงานต่อในแผนกอนุบาล ปีการศึกษา 2540 คุณรมลได้ทำวิจัยและมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติในขณะศึกษาต่อ จึงมีความรู้ความเข้าใจ และต้องการนำนวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ในการปรับปรุงการสอน โดยเริ่มนำมาใช้ห้องคุณรมลก่อน ระหว่างปี 2540 คุณรมลก็ได้พยายามพูดคุยให้ครูคนอื่นมีความเข้าใจในการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางและนวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โดยจัดมุมกาพย์ไว้ในห้องของตนเองเพื่อบริการเพื่อนครู และได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องงานแบบไม่เป็นทางการก่อน และเพื่อนครูก็สามารถสังเกตห้องเรียนของคุณรมล ซึ่งในระยะแรกมีครูดวงฤทัยซึ่งอยู่ห้องติดกับคุณรมล มีความสนใจในกิจกรรมต่างๆที่คุณรมลทำเป็นอย่างมาก จึงหมั่นไปสังเกตและสอบถาม

อย่างกระตือรือร้น เพื่อขอคำปรึกษา ในการเปลี่ยนแปลงการสอนของครูตงฤทัยให้เป็นการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางมากยิ่งขึ้น และสนใจในนวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติด้วย ดังนั้นในช่วงปี 2540 จึงมีครูตงฤทัยที่จะเป็นอาสาสมัครในการนำแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติไปใช้ ในขณะที่ครูคนอื่นๆก็ได้สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนการสอนของครูนมล

ต่อมาในปีการศึกษา 2541 ครูทุกคนเริ่มได้รับความรู้ความเข้าใจมากขึ้นจากครูนมล และเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ส่งผลให้ครูทุกคนเริ่มมาปรึกษาครูนมล เพื่อจะนำกิจกรรมบางอย่างไปทดลองใช้ จนกระทั่งภาคปลายปีการศึกษา 2541 ครูทุกคนตัดสินใจว่าจะศึกษาและนำนวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน โดยจัดทำเป็นโครงการพัฒนาครูอนุบาลในการนำแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้

ครูนมลเมื่อกลับมาทำงานต่อที่โรงเรียนสุทฤทัยและนำแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ นั้น ก็ยังมีความสนใจใฝ่รู้อยู่เสมอ พยายามศึกษาการสอนภาษาแบบธรรมชาติเพิ่มเติมจากหลายๆแหล่ง ได้แก่ การเข้ารับการอบรม การอ่านตำรา งานวิจัย และเอกสารทางวิชาการเพิ่มเติม และการที่ครูนมลได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติจึงมีการติดต่อดัมพันธ์กับโรงเรียนแกนนำที่นำการสอนภาษาแบบธรรมชาติไปใช้ โรงเรียนสุขเกษม เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ครูนมลมาทำวิจัยและสังเกตการสอน ทำให้มีความคุ้นเคยกัน และครูนมลก็จะได้รับความรู้ความเข้าใจ ปรึกษาหารือกับผู้บริหารและครูโรงเรียนสุขเกษม ดังนั้นในภาคการศึกษาปลายปีการศึกษา 2541 ที่ครูทุกคนตัดสินใจนำแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ จึงติดต่อผู้บริหารโรงเรียนสุขเกษม เพื่อจัดอบรมภายในให้ความรู้แก่ครูโรงเรียนสุทฤทัยในขั้นแรก ทำให้เกิดเครือข่ายขึ้นระหว่างโรงเรียนสุขเกษมและโรงเรียนสุทฤทัย ซึ่งเดิมมี ครูนมลคนเดียวเท่านั้นที่เป็นกลุ่มเครือข่ายติดต่อกับทางโรงเรียนสุขเกษม และตั้งแต่ปี 2540-41 ทำให้ครูนมลได้รับการยอมรับให้เป็นผู้นิเทศครูไปโดยปริยาย และครูทุกคนมีความสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับครูอนุบาลโดยใช้วิธีการไตร่ตรองสารนิทัศน์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในภาคต้นปีการศึกษา 2542 และได้จัดทำเป็นโครงการเพื่อนำแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมาใช้ในระดับอนุบาลตลอดปีการศึกษา 2542 เสนอต่อผู้บริหาร อย่างเป็นทางการ

2. ข้อมูลจากการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล

การประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาลกรณีศึกษา เพื่อเป็นการกำหนดว่าครูมีระดับพัฒนาการในชั้นสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางสามารถรับนวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติได้ โดยการประเมินอาศัยแบบประเมินของโปรแกรมหลักสูตร High/ Scope มาปรับใช้ แบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วแบ่งออกเป็น 4 ตอน 22 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1	การจัดสภาพแวดล้อม	7 ข้อ
ตอนที่ 2	กิจวัตรประจำวัน	3 ข้อ
ตอนที่ 3	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู	7 ข้อ
ตอนที่ 4	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู และ ครูกับผู้ปกครอง	5 ข้อ

แบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (ระดับ 1 – 5) และได้ทำการประเมินเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของครู 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 สัปดาห์สุดท้ายเดือนเมษายน 2542 ครั้งที่ 2 เมื่อครูได้ดำเนินการปรับปรุงการสอนตามหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง 4 สัปดาห์โดยประเมินในสัปดาห์สุดท้าย เดือนพฤษภาคม 2542 รายละเอียดของการประเมินความก้าวหน้าของครูโรงเรียนสุทฤษฎีสรูปได้ดังตารางที่ 9 และรายละเอียดของการประเมินความก้าวหน้าของครูโรงเรียนสุทฤษฎีสรูปได้ดังตารางที่ 10 ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 คะแนนการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูของมูลนิธิโรงเรียนสุจริตเกษม

หลักการ	พักริ		จริยธา		นิตดา		โชติมา		จอมขวัญ		โพธิริน		จุนมา		ชิบาพร		กัญญา	
	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.
ตอนที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อม																		
1. จัดแบ่งมุมเป็นระบบสมดุล	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5
2. บริเวณแต่ละมุมมีพื้นที่เพียงพอ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3. ปอดคกัยและบำรุงรักษาดี	3	4	3	4	4	5	4	4	4	4	5	5	4	5	4	4	3	4
4. สื่อเป็นระบบเด็กหยิบเก็บได้เอง	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4
5. มีสื่อของจริงอย่างหลากหลาย	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4
6. สื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4
7. สื่อครบสมบูรณ์ตามการทุกด้าน	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4
ตอนที่ 2. กิจวัตรประจำวัน																		
8. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสม่ำเสมอ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
9. สัดส่วนกลุ่มย่อย-ใหญ่เหมาะสม	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
10. ช่วงที่ครูสอนเด็กได้ปฏิบัติตามความกตเวทิตาของเด็ก	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ตอนที่ 3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู																		
11. ครูสังเกต, ถาม, พูดทวนซ้ำ, ขยายความในการสื่อสารกับเด็ก	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4
12. ครูมีส่วนร่วมในการเล่นของเด็ก	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4

ตารางที่ 10 คะแนนการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาลโรงเรียนสุรวิทย

หลักการ	จากรูปร่าง		เวลา		ดวงอาทิตย์		สุรานรี		บรม		ศศลักษณ์		จรรยา		จวีรณ	
	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.	เม.ธ.	พ.ค.
ตอนที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อม																
1. จัดแบ่งมุมเป็นระบบตนเอง	3	4	3	4	4	5	3	4	4	5	3	4	3	4	3	4
2. บริเวณแต่ละมุมมีพื้นที่เพียงพอ	3	4	3	4	3	5	3	4	4	5	3	4	3	5	3	4
3. ปลอดภัยและบำรุงรักษาดี	3	4	2	4	3	4	4	4	5	5	2	4	4	5	4	4
4. สื่อเป็นระบบเด็กหยิบเก็บได้เอง	3	4	3	4	4	4	4	4	4	5	3	4	3	5	3	4
5. มีสื่อของจริงอย่างหลากหลาย	3	5	3	5	4	5	3	5	4	5	3	5	3	5	3	5
6. สื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3	3
7. สื่อครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน	2	4	2	4	3	4	3	4	4	4	2	4	4	4	3	4
ตอนที่ 2. กิจกรรมประจำวัน																
8. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสม่ำเสมอ	4	4	4	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5
9. สัดส่วนกลุ่มย่อย-ใหญ่เหมาะสม	3	3	3	3	3	4	3	3	4	5	2	4	4	4	2	3
10. ช่วงที่ครูสอนเด็กได้ปฏิบัติตามความนึกของตนเองด้วย	3	3	3	3	3	4	3	4	4	5	3	4	3	4	3	4
ตอนที่ 3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู																
11. ครูสังเกต, ถาม, พูดทวนซ้ำ, ขยายความในกรณีสื่อสารกับเด็ก	3	4	3	4	3	4	4	4	5	5	3	4	4	4	3	4
12. ครูมีส่วนร่วมในการเล่นของเด็ก	2	3	3	3	5	5	4	4	4	5	3	4	4	4	3	4

ตารางที่ 10 คะแนนการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาลโรงเรียนสุจริตวิทย

หลักการ	จรรยาบรรณ		จรรยาบรรณ		ศรัทธา		ศรัทธา		ศรัทธา		ศรัทธา		ศรัทธา		ศรัทธา		ศรัทธา		
	เม.ธ.	ท.ค.	เม.ธ.	ท.ค.	เม.ธ.	ท.ค.	เม.ธ.	ท.ค.	เม.ธ.	ท.ค.	เม.ธ.	ท.ค.	เม.ธ.	ท.ค.	เม.ธ.	ท.ค.	เม.ธ.	ท.ค.	
ตอนที่ 3. (ต่อ)																			
13. ครูสนทนากับเด็กเป็นธรรมชาติ	3	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
14. ครูให้เด็กแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15. ครูสนับสนุนปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับของเด็ก	2	3	2	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16. ครูรักษากฎข้อตกลง	3	4	2	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
17. ครูใส่ใจดูแลเด็กทั่วทั้งห้อง	2	3	2	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ตอนที่ 4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู, ครูกับผู้ปกครอง																			
18. ครูประชุม และวางแผนเป็นทีม	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
19. ครูมีส่วนร่วมในการกับนักเรียนและการประชุมเชิงปฏิบัติการ	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20. ครูปฏิบัติตามขั้นตอนและการสื่อสารที่ดีกับผู้ปกครอง	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
21. ครูสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
22. ครูให้ความสำคัญกับผู้ปกครองในการจัดการศึกษา	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
คะแนนรวม (N = 110)	62	82	61	79	75	93	74	88	90	106	62	87	76	95	68	84			

3. ข้อมูลจากการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล

การประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาลกรณีศึกษา โดยใช้แบบประเมินซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ตามหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และแบ่งเป็นรายการย่อยรวมทั้งหมด 20 ข้อ ดังนี้

หลักการที่ 1	การจัดสิ่งแวดล้อมทางภาษา	5 ข้อ
หลักการที่ 2	การเป็นแบบอย่าง	4 ข้อ
หลักการที่ 3	การให้เด็กมีจิตผูกพันในกิจกรรมทางภาษา	2 ข้อ
หลักการที่ 4	การตั้งความคาดหวัง	2 ข้อ
หลักการที่ 5	การให้โอกาสเด็กรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง	2 ข้อ
หลักการที่ 6	การยอมรับผลงานของเด็กที่ไม่สมบูรณ์เท่าผลงานของผู้ใหญ่	2 ข้อ
หลักการที่ 7	การใช้ภาษาอย่างมีความมุ่งหมายจริง	1 ข้อ
หลักการที่ 8	การตอบสนองของเด็ก	2 ข้อ

โดยแบบประเมินกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละหลักการไว้ตั้งแต่ระดับต่ำที่มีพฤติกรรมขัดกับหลักการไปจนถึงระดับสูงที่มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับหลักการมากที่สุด 5 ระดับ คือ ตั้งแต่ระดับ 1-5 ในระยะเวลาที่ทำการทดลองได้ทำการประเมินเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของครู 2 ครั้ง คือในระยะที่ 2 เริ่มการปฏิบัติงาน และสิ้นสุดโปรแกรมฯ รายละเอียดของการประเมินความก้าวหน้าของครูโรงเรียนสุโขทัยสรุปได้ดังตารางที่ 11 และฯ รายละเอียดของการประเมินความก้าวหน้าของครูโรงเรียนสุราษฎร์ธานี สรุปได้ดังตารางที่ 12 ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 คะแนนการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูของบุคลากรโรงเรียนสุราษฎร์ธานี

หลักการการสอนภาษาแบบธรรมชาติ	จำนวนนับที่		เวลา		คงฤทธิ		สุขานรี		นรมน		ศคสัญลักษณ์		ฉรรรณ		รวิวรณ	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
หลักการที่ I. การอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางภาษา	2	4	2	4	3	4	2	4	4	5	2	4	3	4	2	4
1. ต้องเรียนแวดล้อมไปด้วยสื่อตัวหนังสือ หลากหลายตามการให้จริง																
2. เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของการใช้ภาษา	3	3	3	3	3	4	3	4	4	5	3	4	3	4	3	4
3. จัดเตรียมอุปกรณ์การเขียนไว้รอบห้องและเก็บอย่างมีจุดมุ่งหมายในการใช้จริง	2	3	2	3	3	4	2	3	4	5	2	4	2	4	2	3
4. หนังสือมีเพียงพอ หลากหลาย เป็นหนังสือที่ใช้ภาษาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัว	3	4	3	4	3	4	3	4	4	5	3	4	3	5	3	4
5. บุคลากรการอ่านเขียนในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งวัน, จัดเวลาสำหรับอ่าน	2	3	2	3	3	5	2	3	5	5	2	3	3	4	2	3
หลักการที่ II. การได้เห็นแบบอย่าง	3	3	3	3	3	4	3	3	5	5	3	4	3	4	3	3
6. ครูสาธิต ให้เด็กเห็นการใช้ภาษาโดยมีจุดมุ่งหมายในการใช้จริง																
7. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแสดงให้เด็กเห็นว่าการอ่านเป็นเรื่องที่สนุก	2	3	2	3	3	4	2	3	4	5	3	4	3	4	2	3
8. ครูแสดงให้เห็นแบบอย่างของการอ่านหนังสือ	3	4	2	3	3	4	2	3	4	5	3	4	3	4	3	4
9. ครูแสดงให้เห็นแบบอย่างของการเขียน	3	4	2	3	3	5	2	3	5	5	3	4	3	4	3	4
หลักการที่ III. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ	3	4	3	4	4	5	3	4	5	5	3	4	4	5	3	4
10. ครูกระตุ้นให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ																
11. การจัดกิจกรรมคำนึงถึงความหมายและจุดมุ่งหมายการใช้จริงรายบุคคล	3	4	2	4	3	4	3	4	4	5	2	4	2	4	2	4

1. แบบประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครู อนุบาล

คู่มือการใช้แบบประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอน แบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล

วัตถุประสงค์

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ “การสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง” ของครูอนุบาล ซึ่งเป็นขั้นพัฒนาการการสอนที่ครูควรทบทวนก่อนการรับนวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โดยทำการประเมิน 2 ครั้ง การประเมินครั้งแรกเพื่อปรับปรุงการสอนตามหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง และการประเมินครั้งที่ 2 เพื่อกำหนดว่าครูมีพื้นฐานที่สามารถเข้าร่วมโปรแกรมฯ ได้

ผู้ให้ข้อมูล

ครูอนุบาลและผู้นิเทศก์ที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ

รายละเอียด

แบบประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คือ แบบสรุปคะแนนการประเมินพฤติกรรมที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล ส่วนที่ 2 คือ “คู่มือการประเมินการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล” ซึ่งมีประเด็นหลักการการยึดเด็กเป็นศูนย์กลางทั้งสิ้น 22 ข้อ แบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อม	7 ข้อ
ตอนที่ 2 กิจวัตรประจำวัน	3 ข้อ
ตอนที่ 3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู	7 ข้อ
ตอนที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู, ครูกับผู้ปกครอง	5 ข้อ

มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับ โดยจะมีตัวบ่งชี้เป็นเกณฑ์ของมาตราประเมินค่าอธิบายไว้ในทุกข้อของแบบประเมินเพื่อประกอบการให้ระดับคะแนน (1-5) ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การปฏิบัติในการใช้

1. จัดพิมพ์แบบประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล
2. แจกแบบประเมินฯเพื่อนำไปอ่านทำความเข้าใจ พิจารณาเลือกคำตอบ
3. หลังจากครูประเมินเรียบร้อยแล้ว นัดเวลาประชุมกลุ่มเพื่อการนิเทศการสอน

คำชี้แจงแบบประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล

1. แบบประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาลมี 11 หน้า แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสรุปคะแนนการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล ส่วนที่ 2 คู่มือการประเมินการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล ซึ่งมีหลักการทั้งสิ้น 4 ตอน 22 ข้อ
2. ประเด็นหลักการการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาลแต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ จากระดับน้อยที่สุด (1) ถึงระดับมากที่สุด (5)
3. ระดับคะแนนของมาตราประเมินค่าในแต่ละข้อจะมีตัวบ่งชี้ระบุไว้ 3 ช่วงเพื่อประกอบการให้ระดับคะแนน ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน (1)	หมายถึง	มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 1
ระดับคะแนน (2)	หมายถึง	มีลักษณะอยู่ระหว่างตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 1 และ 3
ระดับคะแนน (3)	หมายถึง	มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 3
ระดับคะแนน (4)	หมายถึง	มีลักษณะอยู่ระหว่างตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 3 และ 4
ระดับคะแนน (5)	หมายถึง	มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 5
4. เลือกระดับคะแนนที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงระดับเดียวในแต่ละข้อ แล้วนำคะแนนไปกรอกและรวมคะแนนในส่วนที่ 1 : แบบสรุปคะแนนการประเมินฯ

ส่วนที่ 1 แบบสำรวจคะแนนการประเมินการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล

ชื่อ _____ ครูอนุบาล _____ โรงเรียน _____ วันที่ประเมินครั้งที่ 1 _____ ครั้งที่ 2 _____	ระดับคะแนน (1 – 5)	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
ตอนที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อม		
1. มีการจัดแบ่งบริเวณมุมต่างๆ อย่างเป็นระบบสมเหตุผล	_____	_____
2. บริเวณในแต่ละมุมมีพื้นที่เพียงพอ	_____	_____
3. ห้องเรียนมีความปลอดภัยและมีการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี	_____	_____
4. จัดวางอุปกรณ์เป็นระบบ เด็กสามารถหยิบใช้และเก็บได้เอง	_____	_____
5. มีการจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เป็นของจริงไว้อย่างหลากหลาย	_____	_____
6. สื่ออุปกรณ์หลากหลายตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	_____	_____
7. สื่ออุปกรณ์ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างครอบคลุม	_____	_____
ตอนที่ 2 กิจกรรมประจำวัน		
8. ครูปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ	_____	_____
9. กิจกรรมรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่มีส่วนที่เหมาะสม	_____	_____
10. ในช่วงที่ครูสอนเด็กได้ปฏิบัติตามความคิดของตนเองด้วย	_____	_____
ตอนที่ 3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู		
11. ครูสังเกต, ถาม, พูดทวนซ้ำ, ขยายความในการสื่อสารกับเด็ก	_____	_____
12. ครูมีส่วนร่วมในการเล่นของเด็กอย่างกระตือรือร้น	_____	_____
13. ครูสนทนากับเด็กอย่างเป็นธรรมชาติ	_____	_____
14. ครูสนับสนุนให้เด็กแก้ปัญหาและลงมือกระทำด้วยตนเอง	_____	_____
15. ครูสนับสนุนปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันของเด็ก	_____	_____
16. ครูปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของห้องเรียนอย่างมีเหตุผล	_____	_____
17. ครูใส่ใจดูแลเด็กทั่วทั้งห้อง	_____	_____
ตอนที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู และครูกับผู้ปกครอง		
18. ครูประชุม ปรึกษาและวางแผนเป็นทีม	_____	_____
19. ครูมีส่วนร่วมในการรับการนิเทศและการประชุมเชิงปฏิบัติการ	_____	_____
20. ครูมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารที่ดีกับผู้ปกครอง	_____	_____
21. ครูสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	_____	_____
22. ครูให้ความรู้ผู้ปกครองในการจัดการศึกษา	_____	_____
รวมคะแนน (22 – 110)	_____	_____

6. วัสดุอุปกรณ์มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและประสบการณ์ของแต่ละคน

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ไม่มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (เช่นทางวัฒนธรรม, สิ่งแวดล้อม, ถิ่นกำเนิด, ความสามารถทางร่างกาย)		มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลบ้าง		มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมและมีอย่างหลากหลายเพื่อให้เด็กเลือกเล่นให้เหมาะสมตามความสามารถ ความสนใจ สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (เช่น หนังสือ, อาหาร, ภาชนะ, เสื้อผ้า, ภาพถ่ายครอบครัวของเด็กๆ, เครื่องมือเครื่องใช้ของบุคคลอาชีพต่างๆ ในชุมชน, เครื่องมือช่าง)

7. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำงานและพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้ พัฒนาการด้านภาษา, การถ่ายทอดความคิด, การจำแนกและการเรียงลำดับ, มิติ, จำนวน, พื้นที่, เวลา, การเคลื่อนไหว และอารมณ์สังคม

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
มุมทั้งหมดที่มีอยู่จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กได้เกิดพัฒนาการดังกล่าวข้างต้นน้อยกว่า 2 ด้าน		มุมทั้งหมดที่มีอยู่จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กได้เกิดพัฒนาการดังกล่าวข้างต้นครึ่งหนึ่งของทุกด้าน		มุมทั้งหมดที่มีอยู่จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กได้เกิดพัฒนาการดังกล่าวข้างต้นทุกด้าน

ตอนที่ 2. กิจวัตรประจำวัน

8. ครูจัดกิจวัตรประจำวันตามลำดับอย่างสม่ำเสมอ				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
กิจวัตรประจำวันไม่สม่ำเสมอ ; ครูไม่ได้กล่าวถึงช่วงเวลาและลำดับของกิจกรรมกับเด็ก; ครูเป็นผู้บอกว่าจะทำอะไรต่อไป		มีการปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันเป็นบางเวลา (บางเวลาของวัน ; บางวันของสัปดาห์) ; ครูกล่าวถึงช่วงเวลาและลำดับของกิจกรรมบ้างเป็นบางครั้ง		มีการปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ ; ครูกล่าวถึงตารางกิจวัตรประจำวัน ชื่อและลำดับช่วงเวลาของกิจกรรมนั้นๆ เสมอ; เด็กถามหรือแสดงให้เห็นว่าเขาจะเกิดอะไรต่อไป ; ครูช่วยเด็กเรื่องการเปลี่ยนกิจกรรมจากช่วงเวลาหนึ่งสู่อีกกิจกรรมหนึ่งในช่วงต่อไป เช่น ใช้เทคนิคร้องเพลงเก็บของ, ใช้เทคนิคทำป้ายชื่อกิจกรรมประจำวันไว้แล้วครูเดินไปเปลี่ยนป้ายชื่อทุกวันจนเด็กคุ้นเคยว่าหมายถึงการเปลี่ยนกิจกรรม

9. จัดแบ่งตารางกิจวัตรประจำวันมีสัดส่วนของกิจกรรมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่อย่างเหมาะสม				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
กิจกรรมกลุ่มไม่มีความหลากหลายในการจัดขนาดหรือลักษณะของกลุ่ม		ความหลากหลายในการจัดขนาดหรือลักษณะของกลุ่มบ้างในบางกิจกรรม		การจัดกิจกรรมมีความหลากหลายในเรื่องขนาดหรือลักษณะของกลุ่ม (มีการแบ่งกลุ่มลักษณะต่างๆ ในช่วงเวลากิจกรรมการทำงาน , ช่วงกิจกรรมกลุ่มย่อย, หรือกิจกรรมในวงกลม)

10. ครูเป็นผู้นำกิจกรรม (เช่น ช่วงกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ, ช่วงกิจกรรมในวงกลม) ในขณะที่เด็กมีโอกาสที่จะเป็นผู้ริเริ่ม นำเสนอและปฏิบัติตามความคิดของตนเองด้วย				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูชี้แนะทั้งหมดหรือสอนเด็กโดยตรงให้ใช้วัสดุด้วยวิธีการแบบเดียวกัน ; ครูคาดหวังให้เด็กผลิตผลงานที่เหมือนๆ กัน		เด็กมีโอกาสสำรวจ ทดลองใช้วัสดุอุปกรณ์และตัดสินใจตามขั้นตอนที่ครูกำหนดคล้ายๆ ผลิตผลงานตามความสนใจ		เด็กมีอิสระที่จะใช้วัสดุต่างๆ ตามวิธีการของตนเองและได้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนและครู เพื่อผลิตผลงานที่หลากหลาย

ตอนที่ 3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู

11. ครูใช้วิธีการสังเกต, การใช้คำถาม, การพูดทวนซ้ำ, และการขยายความในการสื่อสารกับเด็ก				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูไม่เคยถามเด็กเกี่ยวกับสิ่งที่เขาทำ ; ครูถามคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่กำหนดไว้หรือรู้อยู่แล้ว (หรือพูดเชิงลบที่มีอคติล่วงหน้าออกมา)		ครูอธิบาย พูดทวนซ้ำคำพูดหรือคำถามของเด็กบ้าง ; แต่คำถามยังคงขาดคุณภาพ คือมีลักษณะเป็นคำถามที่เป็นกิจวัตรหรือถามไปอย่างนั้น ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์; ใช้คำถามปลายเปิดปะปนอยู่		ครูใช้วิธีการ เทคนิคที่หลากหลายในการสื่อสารกับเด็ก (ใช้การสังเกต, การพูดทวนซ้ำ, การใช้ถามปลายเปิด, การอธิบาย)

12. ครูมีส่วนร่วมในการเล่นของเด็กอย่างกระตือรือร้น				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
บริเวณที่เด็กเล่นครูไม่เคยเข้าไปร่วมเล่นด้วย, ครูเข้าไปควบคุมการเล่น ; ครูใช้เวลาทำงานอื่นๆ ในขณะที่เด็กเล่น		ครูพูดและร่วมเล่นกับเด็กเป็นบางครั้ง; ครูยอมรับการกระทำในการเล่นของเด็กแต่ไม่ได้ร่วมเล่นตามบทบาทกับเด็ก		ครูร่วมเล่นและสนทนากับเด็กในจังหวะที่เหมาะสม ; มีส่วนร่วมในการเล่นตามบทบาทที่เด็กเล่นอยู่อย่าง กระตือรือร้น

13. ครูรักษาความสมดุลของการสนทนาระหว่างเด็กและครู พูดด้วยน้ำเสียงที่เป็นธรรมชาติและฟังเด็กอย่างตั้งใจ				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูนำการสนทนาเป็นส่วนใหญ่ เด็กพูดกันเองโดยครูไม่มีส่วนร่วม; ครูพูดแบบใช้คำสั่ง; ครูคาดหวังให้เด็กเงียบเป็นส่วนใหญ่; ครูพูดออกเสียงเกินจริงหรือใช้น้ำเสียงที่ไม่เป็นธรรมชาติกับเด็ก		เด็กมีโอกาสดูบ้าง; การพูดคุยเป็นไปตามธรรมชาติหรือเป็นการตอบครูอย่างใดอย่างหนึ่ง; ครูเป็นผู้นำในการพูดคุยอยู่เป็นส่วนใหญ่; ครูฟังทีละทีหรือตอบรับโดยไม่ได้ฟังว่าเด็กพูดอะไรอย่างตั้งใจก่อน		ครูใส่ใจในการสนทนากับเด็ก ทั้งเป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดีโดยตลอด; ครูฟัง/ตอบสนองต่อเด็กอย่างตั้งใจ; สนใจพูดคุยให้โอกาสแก่เด็กที่ยังไม่มีโอกาสได้พูดเลย; ครูพูดในระดับสายตาของเด็ก

14. ครูสนับสนุนให้เด็กแก้ปัญหาและลงมือกระทำด้วยตนเอง				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูทำสิ่งต่างๆให้เด็ก(ทำความสะอาด, ใส่เสื้อผ้า); ครูบอกวิธีการทำสิ่งต่างๆโดยไม่บอกเหตุผลหรือโน้มน้าวจิตใจ		ครูปล่อยให้เด็กได้แก้ปัญหาเองเป็นบางครั้ง หรือดูแลให้เด็กทำตามความต้องการของตนหรือเข้ามาเกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น		ครูสนับสนุนให้เด็กได้ทำ ได้รับผลจากการกระทำนั้นด้วยตนเอง โดยไม่กังวลว่าเด็กจะใช้เวลานานหรือเด็กยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์

15. ครูสนับสนุนปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันระหว่างเด็ก				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูจัดการให้เด็กทำงานเดี่ยวตลอดเวลาแทนการให้ทำเป็นกลุ่มย่อยบ้าง, จัดสื่อและกิจกรรมเป็นแบบรายบุคคลในขณะที่ให้ทำงานร่วมกัน		ครูมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กในกลุ่มย่อยในบางโอกาส; สื่อไม่เพียงพอที่จะให้เด็กทำงานเป็นกลุ่มเล็ก		ครูสนับสนุนให้เด็กได้คิดวิธีที่จะทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อยโครงการ; ครูกล่าวถึงความ คิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำถามของเด็กกับเด็กคนอื่นๆ

16. ครูปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของห้องเรียนอย่างมีเหตุผล : ขณะที่เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ครูนำเข้าไปสู่สถานการณ์การแก้ปัญหาโดยนำกฎ ข้อตกลงมาใช้ร่วมกับเด็ก				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูไม่สร้างกฎ / กำหนด / ข้อตกลงให้ชัดเจนก่อนปฏิบัติตาม; กฎ/ข้อตกลงไม่สม่ำเสมอ; เด็กถูก ลงโทษ โดยไม่ได้รับการอธิบายหรือไม่มีโอกาสเสนอทางเลือกของเขา ; ข้อตกลงไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก		ดูแลให้ปฏิบัติตามกฎ ข้อตกลงตามที่ตกลงไว้ก่อนอย่างสม่ำเสมอ; ครูยังคงแทรกแซงและเป็นผู้กำหนดวิธีการแก้ไข โดยชักนำให้เด็กช่วยกันคิดและหาทางเลือกแต่ยังไม่สม่ำเสมอ		กฎ ข้อตกลงมีความ เหมาะสมกับพัฒนาการและดูแลให้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ; ครูสนับสนุนให้เด็กสำรวจ ทางแก้ปัญหาพฤติกรรม ; ครูอธิบายว่าทำไมกฎ/ข้อตกลงนั้นๆ ถึงต้องกำหนดขึ้นมา

17. ครูใส่ใจดูแลเด็กทั่วทั้งห้อง : ช่วงเวลาที่เด็กทำกิจกรรมทั้งห้องไม่ว่าทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย ครูมีความตระหนักว่าต้องรับรู้ ดูแลเด็กโดยรวมทั้งหมดเท่าๆ กัน				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูอยู่เพียงบริเวณของมุมใดเพียงมุมเดียว ; เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือรอนานก่อนที่ครูจะมาให้คำแนะนำ		ครูมีความตระหนักกับรู้ในมุมที่ตนอยู่และเพิ่มความสนใจว่ามีอะไรเกิดบ้างในมุมใกล้เคียง ; เด็กที่อยู่ลำพังในมุมอื่นถูกละทิ้ง ทำให้ขาดโอกาสขยายการเรียนรู้หรือการแก้ปัญหา		ครูดูแลว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างในมุมต่างๆ ของห้องเรียนตลอดเวลา มากกว่าจะดูแลเฉพาะมุมที่ครูอยู่เพียงมุมเดียวเท่านั้น ; กิจกรรมในส่วนต่างๆ ของห้องเรียนมีความสัมพันธ์และขยายการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพิ่ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู/ครูกับผู้ปกครอง

18. ครูมีการประชุมร่วมกันเพื่อปรึกษาแลกเปลี่ยนและใช้กระบวนการวางแผนเป็นทีม				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูไม่มีตารางการทำงานร่วมกันในการประชุมอย่างเป็นทางการ ; มีการอภิปรายในเรื่องการสอนและความต้องการของเด็กแบบไม่เป็นทางการเพียงอย่างเดียว		บางครั้งครูประชุมเพื่อวางแผนและประเมิน โดยยึดตามตารางกิจวัตรประจำวันและการสังเกตเด็ก ๆ ; การประชุมวางแผนยังไม่สม่ำเสมอ		ครูและทีมงานเป็นผู้กำหนดเวลาของการประชุมเพื่อวางแผนและประเมินกิจวัตรประจำวัน, การจัดประสบการณ์, และปฏิสัมพันธ์ต่างๆ ในการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและกำหนดไว้อย่างเป็นทางการ

19. ครูมีส่วนร่วมในการรับการนิเทศและการประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูมีส่วนร่วมในการรับการนิเทศและการประชุมเชิงปฏิบัติการไม่สม่ำเสมอ; ในการนิเทศโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการครูให้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาการสอนของตนน้อยมาก		ครูได้รับการนิเทศและเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการสอนหลายครั้งตลอดทั้งปี ; ครูเป็นผู้แนะนำหัวข้อในการประชุมแต่มีบทบาทเล็กน้อยในการวางแผนและดำเนินการ ; มีการติดตามการประยุกต์ใช้ความรู้บ้างเล็กน้อยหลังได้รับการนิเทศและการประชุมเชิงปฏิบัติการ		ครูรับการนิเทศและเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ ; ครูนำความต้องการความสนใจของตนไปวางแผนการนิเทศและการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อมุ่งใจและตอบสนองการเรียนรู้; มีการติดตามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มั่นใจว่าสิ่งที่ครูได้รับจากการนิเทศและการประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถนำไปใช้ได้ ; และเสนอแนะแหล่งทรัพยากรเพื่อใช้ในการสอนได้

20. ครูและทีมงานมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการจัดการประชุม, และการติดต่อสื่อสารที่ดีกับผู้ปกครอง				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูและทีมงานไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองหรือพูดคุยเกี่ยวกับเด็กว่าทำอะไรบ้างที่โรงเรียน ไม่สนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามาเยี่ยมชมโรงเรียน และไม่มีการประชุมผู้ปกครองทั้งรายบุคคลและกลุ่มย่อย; ไม่มีข่าวสารสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมหรือหน่วยที่เด็กกำลังเรียนรู้		ครูและทีมงานพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็กเป็นบางครั้ง; ไม่มีการกำหนดการประชุมผู้ปกครองในตารางงานอย่างเป็นทางการประจำหรือจัดการประชุมกลุ่มใหญ่ปีละ1-2 ครั้งแต่ไม่มีการประชุมรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยเพื่อรายงานพัฒนาการของเด็ก; มีข่าวสารจากทางโรงเรียนบ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ		ครูและทีมงานพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ (พูดคุยขณะมารับส่ง เชิญผู้ปกครองดูผลงาน); สนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามาเยี่ยมชมเพื่อเรียนรู้และมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น; มีการประชุมผู้ปกครองกำหนดไว้ในตารางงานทั้งกลุ่มใหญ่ ย่อย และรายบุคคล เพื่อรายงานพัฒนาการของเด็ก; จัดทำข่าวสารสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

21. ครูสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ตามโอกาส				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ไม่อนุญาตให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น ทักนศึกษา อาสาสมัครในห้องเรียน		ผู้ปกครองได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมบางกิจกรรม เช่นดูแลเด็กขณะทัศนศึกษา แต่ยังคงมีส่วนร่วมน้อยมากหรือมีหน้าที่ในกิจวัตรประจำวันแต่ไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเท่าที่ควร		ผู้ปกครองได้รับเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อยู่เป็นประจำและสนับสนุนให้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทัดเทียมกับครู เช่น เป็นวิทยากรในการสอน ช่วยครูจัดกิจกรรม เป็นต้น

22. ครูให้ความรู้กับผู้ปกครองเพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาและช่วยส่งเสริมเด็กที่บ้าน

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>ไม่มีการอธิบายหลักสูตรและแนวทางการจัดการศึกษาแก่ผู้ปกครอง, ครูไม่เคยพูดให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ทางบ้าน, ไม่มีการจัดการประชุมหรืออบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง(นอกเหนือจากการประชุมปกติ)</p>		<p>มีการอธิบายหลักสูตรและแนวทางการจัดการศึกษาแก่ผู้ปกครองบ้าง เช่น ผ่านข่าวสาร การพูดคุย, ครูพูดให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ทางบ้านบ้างเป็นบางครั้ง, มีการจัดการประชุมหรืออบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง(นอกเหนือจากการประชุมปกติ)1-2ครั้งต่อปีแต่ยังมีความพยายามในการกระตุ้นให้ผู้ปกครองเข้าร่วมการประชุมกันค่อนข้างน้อย</p>		<p>มีความพยายามในการอธิบายหลักสูตรและแนวทางการจัดการศึกษาแก่ผู้ปกครอง เช่น มีข่าวสารสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ซักถามในการประชุมพิเศษ, ให้ความรู้ที่หลากหลายและช่วยเหลือผู้ปกครองให้เข้าใจในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ แก่เด็กทางบ้าน, มีการจัดการประชุมหรืออบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง(นอกเหนือจากการประชุมปกติ)2-4ครั้งต่อปีและมีความพยายามให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเข้าร่วมการประชุมค่อนข้างมาก(เช่น ขานวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ:รับดูแลเด็กระหว่างประชุม,อาหารว่าง)</p>

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล

คู่มือการใช้แบบประเมินหลักการการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับครูอนุบาล

วัตถุประสงค์

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล โดยทำการประเมิน 2 ครั้ง การประเมินครั้งแรกทำให้ครูทราบจุดดี ปัญหาและแนวทางการปรับปรุงในการพัฒนาการสอน การประเมินครั้งที่ 2 เป็นการประเมินสรุปทำให้ทราบว่าครูมีการพัฒนาในด้านพฤติกรรมที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติอย่างไรบ้าง

ผู้ให้ข้อมูล

ครูอนุบาลและผู้นิเทศก์ที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ

รายละเอียด

การประเมินหลักการการสอนภาษาแบบธรรมชาติ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสรุปคะแนนการประเมินการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล

ส่วนที่ 2 คู่มือการประเมินการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ประกอบด้วยหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ 8 ด้าน แบ่งเป็นรายการย่อย 20 ข้อ รวม 19 หน้า และในแต่ละรายการจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวบ่งชี้ เป็นเกณฑ์ 3 ช่วง ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- ระดับคะแนน (1) หมายถึง มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 1
- ระดับคะแนน (2) หมายถึง มีลักษณะอยู่ระหว่างตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 1 และ 3
- ระดับคะแนน (3) หมายถึง มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 3
- ระดับคะแนน (4) หมายถึง มีลักษณะอยู่ระหว่างตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 3 และ 4
- ระดับคะแนน (5) หมายถึง มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 5

เพื่อช่วยให้ครูสามารถประเมินให้ระดับคะแนนตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะได้เห็นตัวอย่างลักษณะพฤติกรรมในระดับนั้นๆ และยังเป็นแนวทางให้ครูเขียนอธิบายเหตุผลของการให้คะแนนตนเองระดับนั้น และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนภาษาแบบธรรมชาติให้ดีขึ้นในการทำแบบไตร่ตรองการประเมินการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ซึ่งเป็นสื่อสำหรับการสอนอย่างหนึ่ง

การปฏิบัติในการใช้

1. จัดพิมพ์คู่มือและแบบประเมินการสอบภาษาแบบธรรมชาติสำหรับครูอนุบาล
2. แจกคู่มือและแบบประเมินฯ เพื่อให้ครูนำไปอ่านทำความเข้าใจ พิจารณาเลือกคะแนน และเขียนไต่ตรองความคิดเห็นให้เรียบร้อย นับเวลาที่เสร็จสมบูรณ์
3. นับเวลาวางแผนกับครูรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยเพื่อสรุปปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการสอบภาษาแบบธรรมชาติ

คำชี้แจงแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการสอบที่สะท้อนหลักการ การสอบภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล

1. คู่มือการประเมินการสอบภาษาแบบธรรมชาติสำหรับครูอนุบาล

คู่มือการประเมินหลักการการสอบภาษาแบบธรรมชาติสำหรับครูอนุบาลมี 19 หน้าซึ่งจะประกอบด้วยหลักการ 8 ด้าน แบ่งเป็นรายการย่อย 20 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวบ่งชี้เป็นเกณฑ์ 3 ช่วง ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับคะแนน (1)	หมายถึง	มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 1
ระดับคะแนน (2)	หมายถึง	มีลักษณะอยู่ระหว่างตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 1 และ 3
ระดับคะแนน (3)	หมายถึง	มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 3
ระดับคะแนน (4)	หมายถึง	มีลักษณะอยู่ระหว่างตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 3 และ 4
ระดับคะแนน (5)	หมายถึง	มีลักษณะตรงกับตัวบ่งชี้ของระดับคะแนน 5

ให้ครูอ่านหลักการและเกณฑ์แต่ละข้อ ซึ่งคู่มือนี้จะช่วยครูประเมินให้คะแนนตนเองอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพราะมีรายละเอียดเกี่ยวกับตัวอย่างและยังช่วยให้ครูมีแนวทางในการเขียนความคิดเห็น

2. แบบสรุปคะแนนการประเมินการสอบภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล

แบบสรุปคะแนนการประเมินการสอบภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาลมี 1 หน้า หลังจากทีครูอ่านเกณฑ์การให้คะแนนในคู่มือฯ แล้วให้นำมาพิจารณาประเมินให้ระดับคะแนนแต่ละหลักการด้วยตนเอง และนำระดับมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ จากระดับต่ำที่สุด (1) ถึงระดับสูงที่สุด (5) ที่ครูประเมินไว้มากรอกใน แบบสรุปคะแนนการประเมินการสอบภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาลรวมทั้งสิ้น 20 รายการ

ส่วนที่ 1 แบบสรุประเมินการประเมินการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล

ชื่อ _____ ครูอนุบาล _____ โรงเรียน _____ วันที่ประเมินครั้งที่ 1 _____ ครั้งที่ 2 _____

ระดับคะแนน (1 - 5)

ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2

I. การจัดสิ่งแวดล้อมทางภาษา

1. ห้องเรียนแวดล้อมไปด้วยสื่อตัวหนังสือและรูปแบบอื่น ๆ ตามเป้าหมายการใช้จริง _____
2. เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของการใช้ภาษา _____
3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์การเขียนไว้รอบห้อง หลากหลาย _____
4. เตรียมหนังสือที่ใช้ภาษาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวให้อย่างเพียงพอ หลากหลาย _____
5. บูรณาการการอ่านเขียนให้เข้ากับทุกวิชาในกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดทั้งวัน _____

II. การเป็นแบบอย่าง

6. ครูสาธิต แสดงให้เด็กเห็นการใช้ภาษาโดยมีจุดมุ่งหมายในการใช้จริง _____
7. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแสดงให้เด็กเห็นว่าการอ่านเป็นเรื่องที่สนุก _____
8. ครูแสดงให้เด็กเห็นแบบอย่างของการอ่านหนังสือ _____
9. ครูแสดงให้เห็นแบบอย่างของการเขียน _____

III. การส่งเสริมให้เด็กผูกพันในกิจกรรมภาษา

10. ครูกระตุ้นให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ _____
11. การจัดกิจกรรมคำนึงถึงความหมายและจุดมุ่งหมายการใช้จริงรายบุคคล _____

IV. การตั้งความคาดหวัง

12. ครูปฏิบัติต่อเด็กในฐานะเป็นนักอ่านนักเขียน _____
13. ครูคาดหวังว่าเด็กทุกคนจะพัฒนาการอ่านเขียนได้ดีขึ้น _____

V. การให้โอกาสเด็กรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

14. ครูสนับสนุนให้เด็กรับผิดชอบการเรียนรู้ (กิจกรรม/วิธีการประเมิน) ด้วยตนเอง _____
15. ครูตระหนักอยู่เสมอว่าเด็กเรียนรู้การอ่านเขียนในช่วงเวลาและอัตราที่แตกต่างกัน _____

VI. การยอมรับผลานของเด็กที่ไม่สมบูรณ์เท่าผู้ใหญ่

16. เด็กมีโอกาสทดลองกับภาษา _____
17. ครูสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้เด็กรู้สึกมั่นใจที่จะคาดคะเนการอ่านเขียน _____

VII. การให้ภาษาอย่างมีความมุ่งหมายจริง

18. เด็กเรียนรู้การอ่านโดยการอ่าน การเขียนโดยการเขียน _____

VIII. การตอบสนองของเด็ก

19. ครูตอบสนองเด็กอย่างเป็นธรรมชาติ เหมาะกับสถานการณ์ และเป็นไปในทางบวก _____
20. ครูสนับสนุนการเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับครู เพื่อนผู้ปกครอง _____

รวมคะแนน _____

รายการที่ 3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเขียนไว้รอบห้อง, หลากหลาย, และเก็บอย่างมีความมุ่งหมายในการใช้งานจริง				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>ไม่ได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเขียนไว้ตามมุม ต้องรอให้ครูมาหยิบให้; อุปกรณ์ที่ครูเตรียมขาดความหลากหลาย (ความหลากหลายของอุปกรณ์ เช่น กระดาษชนิดต่าง ๆ ทั้งมีไม่มีเส้น ขนาดต่าง ๆ, เครื่องเขียนชนิดต่าง ๆ ทั้ง ดินสอ ปากกา สีแบบต่าง ๆ เป็นต้น) อุปกรณ์ส่วนใหญ่จัดแสดงไว้ในห้องเรียน แต่ลักษณะไม่ได้มีความมุ่งหมายในการให้เด็กใช้จริง (เช่น จัดวางไว้สวยงามในตู้โชว์หรือบนชั้นที่เด็กหยิบไม่ถึง)</p>		<p>มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเขียนไว้ แต่มีไว้ในบางมุมเท่านั้น หรือมีแต่ในมุมเขียนซึ่งจำกัดการทำกิจกรรมของเด็ก; มีความหลากหลายของวัสดุอุปกรณ์การเขียนบ้าง</p>		<p>มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเขียนไว้รอบห้อง : จัดวางไว้ในทุกมุม เปิดโอกาสให้เด็กได้อ่านเขียนจากภาษารอบตัวตลอดเวลา ; มีความหลากหลายของวัสดุอุปกรณ์มาก : ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมหลายอย่างในเวลาเดียวกัน; การเก็บวัสดุอุปกรณ์มีความมุ่งหมายในการใช้จริงคือเด็กมองเห็นและหยิบมาใช้เองได้โดยง่าย ไม่ต้องรอให้ครูอนุญาต, เด็กสามารถช่วยเก็บเข้าที่ได้เองโดยมีสัญลักษณ์หรือระบบในการเก็บ</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการที่ 4. จัดเตรียมหนังสือไว้อย่างเพียงพอ, หลากหลาย และมีลักษณะเป็นหนังสือที่ใช้ภาษาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัว

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>หนังสือสำหรับเด็กมีน้อยมาก ประมาณ 1-2 เล่มต่อเด็ก 1 คน; ไม่มีความหลากหลาย (ความหลากหลายหมายถึง ประเภทของหนังสือ ได้แก่ หนังสือนิทานสำหรับเด็ก, หนังสืออ้างอิง, หนังสือเล่มใหญ่, นิตยสาร, หนังสือที่เด็ก หรือ/และครูทำขึ้น, พจนานุกรม); ส่วนใหญ่ใช้หนังสือที่แยกเป็นทักษะย่อยทางภาษา (ทักษะย่อย เช่น สอนเกี่ยวกับ คำ พยัญชนะ สระ โดยเฉพาะ) ได้แก่ หนังสือแบบฝึกอ่าน, แบบฝึกลากเส้นตามรอย เป็นต้น</p>		<p>หนังสือมีจำนวนจำกัด ประมาณ 3-4 เล่มต่อเด็ก 1 คนหรือไม่มีเลยในบางประเภท ทำให้ขาดความหลากหลายในการใช้จริง (เช่น มีไม่มีหนังสืออ้างอิงเมื่อต้องการค้นคว้าหาความรู้ เป็นต้น); แต่ไม่พบการใช้หนังสือที่แยกเป็นทักษะย่อย; ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงในชั้นของมุมหนังสือ</p>		<p>จัดหนังสือไว้เพียงพอ ประมาณ 5-8 เล่มต่อเด็ก 1 คน; มีหลายประเภทครอบคลุมตามความมุ่งหมายการใช้จริง, ลักษณะหนังสือเป็นหนังสือที่ใช้ภาษาที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัว (เช่น หนังสือนิทานสำหรับเด็ก, หนังสืออ้างอิง, หนังสือเล่มใหญ่, หนังสือที่ครูและ/หรือเด็กทำขึ้น, พจนานุกรม เป็นต้น ดังนั้นจึงไม่ใช่หนังสือที่แยกเป็นทักษะย่อย), มีการเปลี่ยนแปลงในการจัดชั้นหนังสือ, มีการจัดวางเป็นระบบที่ดี ชัดเจนมุ่งใจให้เด็กเลือกอ่าน, จัดบรรยากาศให้อบอุ่น สงบ น่าอ่าน</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการที่ 5. บูรณาการการอ่านเขียนให้เข้ากับทุกวิชาในกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดทั้งวันกับเด็กและจัดเวลาสำหรับการอ่าน				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูสอนโดยแยกทักษะภาษาไม่ได้บูรณาการให้เข้ากับทุกวิชา โดยกำหนดเวลาสำหรับสอนการเขียน เช่น คัดตามรอย กำหนดเวลาสำหรับสอนเรื่องการอ่าน เช่น ผีกอ่านโดยสะกดไปตามหมวดสระ ไม่มีการจัดเวลาให้เด็กได้อ่านหนังสือที่เขาเลือกรายบุคคล		ครูนำการอ่านเขียนมาสู่กิจกรรมต่าง ๆ บ้าง, การเขียนถ่ายทอดความคิดหรือคำของเด็ก การอ่านข้อความกลับหรืออ่านร่วมกันมีเป็นบางครั้ง; เด็กมีโอกาได้เลือกหนังสือมาอ่านเองบ้าง (ไม่สม่ำเสมอเป็นบางวันในสัปดาห์) โดยไม่ได้จัดอยู่ในตารางกิจวัตรประจำวัน		ครูนำการอ่านเขียนเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมตลอดทั้งวันอย่างสม่ำเสมอ ทั้งรายบุคคล กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ (เช่น เขียนข้อความและอ่านข้อความนั้นกลับร่วมกับเด็กจากแผนป้ายลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเนื้อเพลง คำคล้องจอง ประกาศ แผนภูมิ เป็นต้น); โดยจัดเวลาในตารางกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กเลือกอ่านหนังสือรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการ II. การเป็นแบบอย่าง (Demonstration)

การที่เด็กอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมการใช้ภาษา ไม่เพียงพอที่จะทำให้เด็กสามารถรู้หนังสือได้ด้วยตัวของสิ่งแวดล้อมเอง เด็กต้องการที่จะเห็นการแสดงหรือสาธิตการใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ เป็นการสาธิตหรือการแสดงแบบอย่างนั้น จะต้องมีความมุ่งหมายหรือหน้าที่การใช้ตามลักษณะของภาษานั้นๆ อย่างหลากหลายในสถานการณ์จริง

รายการที่ 6. ครูสาธิต แสดงให้เด็กเห็นการใช้ภาษาโดยมีความมุ่งหมายในการใช้จริง				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูไม่ได้ชี้ให้เด็กเห็นการใช้การอ่านเขียนในจุดมุ่งหมายการใช้จริง: ครูใช้ภาษาตามลำพังไม่ได้คำนึงว่าเป็นสถานการณ์การเรียนรู้ภาษาของเด็ก (เช่น ครูจะเขียนบันทึกถึงเพื่อนครูหรือเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือ ครูทำเพียงลำพังไม่ได้แสดงให้เห็น หรือ เด็กสนใจและถาม "ครูทำอะไรคะ" เมื่อครูกำลังจดย่อพฤติกรรมเด็กหรือผลการสอน ครูไม่ได้ตอบสิ่งที่เด็กสนใจ จากตัวอย่างทั้ง 2 ทำให้เด็กไม่ได้แนวคิดว่าความเป็นแบบอย่างของครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการเขียนในการใช้จริง ตัวอย่างที่ 1 เพื่อต้องการการสื่อสาร ตัวอย่างที่ 2 เพื่อเตือนความจำ เป็นต้น)		ครูสาธิต แสดงการใช้การอ่านเขียนในกิจวัตรประจำวันให้เด็กเห็น แต่บางครั้งยังคงไม่ครอบคลุมความหลากหลายของจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ในการใช้จริง (เช่น ละเลยการชี้ให้เด็กเห็นการอ่านป้ายประกาศ บอร์ดของโรงเรียน หรือครูไปค้นคว้าเตรียมวิธีการขั้นตอนการทำของเล่น(กึ่งหิน) หรือวิธีการทำขนมเค้กจากหนังสือ "การทำของเล่นกันเถอะ" และ "คู่มือการทำอาหาร" มาตามลำพังโดยไม่ได้ค้นคว้าร่วมกันและไม่ให้เด็กทราบแหล่งที่มา)		ครูสาธิตการใช้การอ่านเขียนในกิจวัตรประจำวันสม่ำเสมอ ให้เด็กเห็นความมุ่งหมายในการใช้จริงอย่างหลากหลาย เช่น เพื่อสื่อสาร (เด็กเห็นครูใช้บันทึกต่าง ๆ จุดหมายข่าวติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองหรือบุคคลอื่น, ครูอ่านประกาศของโรงเรียนให้เด็กฟัง, เขียนป้ายประกาศของห้อง, ทำบัตรเชิญ) เพื่อความเพลิดเพลิน (เช่น การอ่านหนังสือนิทาน) เพื่อหาข้อมูลที่ต้องการ (เช่น ทำของเล่นโดยดูจากหนังสือ, ใช้หนังสืออ้างอิงในการค้นคว้า, ใช้แผ่นป้ายตัวอักษรในการอ้างอิงการเขียน, เมื่อเด็กถามเรื่องราวเกี่ยวกับภาพที่มีคำบรรยาย ครูอ่านข้อความให้เด็กฟัง) เพื่อเตือนความจำ (จดบันทึกหรือดูบันทึกเพื่อทบทวน, ให้เด็กดูหรืออ่านข้อความที่เขียนร่วมกันเพื่อทบทวน)

รายการที่ 7. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแสดงให้เห็นว่าการอ่านเป็นเรื่องที่สนุก เพื่อสร้าง ให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการอ่าน				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูไม่ได้ตระหนักเรื่องการ เป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กว่า การอ่านเป็นเรื่องที่สนุก เช่น ครูไม่ได้คำนึงว่าใน ช่วงเวลา que เด็กเลือกหนังสือ มาอ่านที่ตามความสนใจ ครูควรมีบทบาทในการ แสดงแบบอย่างอย่างไร ครู จึงยุ่งกับงานอย่างอื่นขณะ เด็กๆ อ่านหนังสือ. ครู ขาดความใส่ใจต่อความรู้ สึกของเด็กกับการอ่าน อาจจะเน้นแต่คำตอบด้าน เนื้อหา		ครูเป็นแบบอย่างที่ดี แสดงให้ เด็กเห็นว่า การอ่านเป็นเรื่องที่ สนุก แต่ยังคงขาดคุณภาพ เช่น ในช่วงเวลาที่เด็กเลือก หนังสือมาอ่านตามความสนใจ ครูทำไปตามบทบาท อย่างนั้น คือหยิบหนังสือมา ดู แต่ขาดความใส่ใจอย่าง แท้จริง; ครูยังไม่ตระหนัก เรื่องความสมดุลของวัตถุ ประสงค์การจัดการกิจกรรมการ อ่าน : ครูไม่เคยคิดว่าการจัด กิจกรรมการอ่านในแต่ละวง ของวัน (เช่น อ่านเจียบๆ ตาม ลำพัง, อ่านร่วมกัน, ในกิจ กรรมเสรี เป็นต้น) แต่ละช่วง จัดขึ้นเพื่อเน้นวัตถุประสงค์ ด้านใด, เพื่อให้เด็กได้อะไร จากกิจกรรมนั้นๆ		ครูเป็นแบบอย่างที่ดี แสดงให้เด็ก เห็นว่า การอ่านเป็นเรื่องที่สนุก เช่น ครูแสดงความรู้สึก ที่ดีขณะ อ่านร่วมกัน, ในช่วงเวลาการเลือก อ่านหนังสือตามความสนใจครูมี สมาธิจดจ่อกับการอ่าน, ครู กระตุ้นให้เด็กแสดงความคิด ความรู้สึกหลังการอ่านหนังสือ, ครูคอยสังเกตใส่ใจความรู้สึกของ เด็กเป็นรายบุคคลทั้งเวลาอ่าน ร่วมกันและอ่านตามลำพัง; ครู คำนึงถึงความสมดุลของวัตถุประสงค์ การจัดการกิจกรรมการอ่าน : จัดให้มีช่วงที่เน้นการอ่านเพื่อ ความเพลิดเพลินและเกิด สุนทรียภาพเพื่อสร้างให้เด็กเกิด ความรู้สึกที่ดีต่อการอ่าน

รายการที่ 8. ครูแสดงให้เห็นแบบอย่างของการอ่านหนังสือ

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>ครูไม่ค่อยอ่านหนังสือให้เด็กฟัง หรือไม่ปรากฏการเป็นแบบอย่างในการอ่านสำหรับเด็กหรือมีน้อยมาก, ถ้ามีก็เป็นการสาธิตที่แยกเป็นส่วนๆ จากกันอย่างโดดเดี่ยว (เช่น ครูหยิบหนังสืออ่านในทิศทางที่ครูอ่านตาม อธิบายทุกครั้ง เด็กไม่เห็นเรื่องราวหรือความสัมพันธ์ของการอ่านกับหนังสือ, ครูสาธิต การอ่านสระ อา, อ่านแบบสะกดคำ ซึ่งเด็กจะสามารถเรียนรู้ได้ว่าระบบภาษาเกี่ยวกับความหมายอย่างไร)</p>		<p>ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังและเป็นแบบอย่างในการอ่านบ้าง แต่ยังไม่ครอบคลุม: ครูไม่มีแนวทางเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างเพื่อสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือ, หนังสือและวิธีการอ่านให้กับเด็ก ดังนั้นการสาธิตจึงยังไม่ครอบคลุมและไม่พัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก (เช่น ครูสาธิตซ้ำๆ เกี่ยวกับ ปก ชื่อเรื่อง การถือหนังสือ ตลอดภาคการศึกษาหรือกับเด็กโตซึ่งน่าจะเป็นเรื่องที่เด็กเรียนรู้แล้ว), หรือถ้าครูมีแนวทางเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างเพื่อสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือ, หนังสือและวิธีการอ่าน แต่ยังคงขาดความเข้าใจ (เช่น ครูขาดการประเมิน นำมาสาธิตทั้งหมดตลอดเวลาทำให้ไม่เป็นธรรมชาติและขาดอรรถรสในการฟัง) แต่ไม่ปรากฏการสาธิตที่แยกเป็นส่วนย่อย</p>		<p>ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังและเป็นแบบอย่างในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ : เวลาอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ครูมีความจดจ่ออยู่ตลอดกับการสาธิตให้เด็กเห็นแบบอย่าง เกี่ยวกับความคิดรวบยอดเรื่องตัวหนังสือ, หนังสือและวิธีการอ่าน (เช่น ซ้ำตัวหนังสือขณะที่อ่าน, เน้นจุด เริ่มต้นของการอ่านในแต่ละหน้า, อภิปรายว่ารูปภาพช่วยให้เรารู้ว่ามีอะไรในหน้าต่อไปหรือข้อความจะเขียนเกี่ยวกับสิ่งใด, เปิดปิดถือหนังสืออย่างถูกวิธี, ซ้ำให้เด็กเห็นเครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น), ครูประเมินตลอดเวลา ทำให้การสาธิตเป็นไปตามขั้นพัฒนาการของเด็ก ไม่สาธิตซ้ำๆ ในสิ่งที่เด็กเรียนรู้แล้ว และทำให้เป็นธรรมชาติไม่มากจนเด็กขาดอรรถรสในการฟัง</p>

รายการที่ 9. ครูแสดงให้เห็นแบบอย่างของการเขียน				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>ครูไม่เขียนให้เด็กเห็นหรือ อาจจะมีกิจกรรมการเขียนกับเด็กบ้าง แต่ไม่ได้คำนึงถึงการเป็นแบบอย่างกับเด็ก :</p> <p>ครูเขียนในทิศทางตามอักษราย ทำให้นักไม่สามารถเห็นลีลามือที่ถูกต้องและความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ครูเขียนกับสิ่งที่ครูพูด (อ่าน), ส่วนใหญ่ครูเขียนป้ายนิเทศและสื่อต่างๆไว้ก่อนโดยไม่ได้ทำร่วมกัน เน้นที่ความสวยงาม เรียบร้อย มากกว่าความมุ่งหมายของการเขียนเพื่อถ่ายทอดความคิด</p>	<p>ครูเขียนร่วมกับเด็กและแสดงให้เห็นแบบอย่างการเขียนบ้าง แต่เด็กยังได้รับแบบอย่างของการเขียนอย่างจำกัด เช่น การแสดงวิธีการเขียน ครูอาจจะเขียนให้นักเห็นลีลามือที่ถูกต้อง แต่ครูยังไม่ได้พูด เน้นให้นักเห็นวิธีการคิดเพื่อเขียนถ่ายทอดความคิดเท่าที่ควร, หรือครูยังขาดการเป็นแบบอย่างให้นักเห็นการตรวจสอบการเขียน (เช่น ครูแก้ไขป้ายนิเทศที่เขียนผิดตามลำพัง โดยไม่ได้คำนึงว่าสถานการณ์นี้สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการตรวจสอบการเขียนและส่งเสริมให้นักมีความรู้สึกที่ดีถ้าเด็กเขียนผิดบ้าง, ครูเปิดพจนานุกรมดูคำที่เขียนยากตามลำพังโดยเด็กไม่ทราบที่มา เป็นต้น)</p>	<p>ครูตระหนักตลอดเวลาในการแสดงให้นักเห็นแบบอย่างของการเขียนทั้งการเขียนร่วมกัน หนึ่งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคล : ในขณะที่เขียนครูแสดงให้เห็นวิธีการเขียน ซึ่งเน้นวิธีการคิดที่จะถ่ายทอดความคิดเพื่อเขียนตลอดเวลา (เช่น ก่อนเขียนครูคิดที่จะเขียนอย่างไร ครูพูดออกเสียงให้นักฟัง "พุงนี้เราจะทำอาหารกัน เอ! ใครจะนำอะไรมาบ้างนะ ครูจะเขียนบอกอย่างไรดีนะ...พุงนี้ทำคุกก็อย่าลืมนำ...ดีไหมคะ, เขียนในทิศทางที่เด็กเห็นชัดเจนให้นักเห็นลีลามือที่ถูกต้อง, ออกเสียงคำตามไป); ครูแสดงแบบอย่างให้นักเห็นการตรวจสอบการเขียน (เช่นเมื่อครูเขียนผิดแก้ไขการเขียนของตนให้นักเห็น, เมื่อมีคำยากครูค้นคว้าหยาพจนานุกรมมาเปิดดูให้นักเห็นที่มา)</p>		

หลักการ III. การส่งเสริมให้เด็กผูกพันในกิจกรรมภาษา (Engagement)

เด็กได้เห็นการสาธิตการใช้ภาษาตั้งแต่เกิด แต่เด็กจะได้เรียนรู้จากการได้รับการสาธิตนั้น ถ้าเด็กมีจิตผูกพันในการทำกิจกรรมภาษาต่างๆ และเด็กจะมีจิตผูกพัน เมื่อกิจกรรมนั้นมีความหมายและมีความมุ่งหมายในการใช้จริงเฉพาะรายบุคคล, เมื่อเด็กรู้สึกประสบความสำเร็จ, และเมื่อประสบการณ์ที่เขาได้รับเป็นไปในทางบวก

รายการที่ 10. ครูกระตุ้นให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูไม่ได้กระตุ้นให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือในบรรยากาศที่เคร่งเครียด เช่น เลือกให้เด็กตอบโดยเด็กไม่ได้อาสา		ครูกระตุ้นให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ภาษาบ้างเป็นบางครั้ง		ครูกระตุ้นให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอในบรรยากาศที่สนับสนุนเด็กทุกคน (เช่น ครูถามเด็กอย่างเป็นประจำเพื่อให้เขาเลือกหนังสือที่ชอบเพื่อมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนหรือทำหนังสือของตนเองบ้าง, เลือกกลอนหรือเพลงที่ชอบเพื่อมาแลกเปลี่ยนการอ่านหรือเพื่อเขียนกลอนของตนเองบ้าง, ช่วงรับเด็กช่วยกันเลือก chart ที่คุ้นเคยมาใช้ในการอ่านร่วมกัน เป็นต้น) , เลือกเด็กอาสาสมัคร เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ(เช่น ถามให้เด็กอาสาออกมาเล่าประสบการณ์ของตนเอง, ถามให้เด็กเขียนชื่อที่ความคิดเห็นของเขา เป็นต้น)

รายการที่ 11. ในการจัดกิจกรรม ครูคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคล และแรงเสริมทางบวกในการให้เด็กเข้ามามีจิตผูกพันในกิจกรรมการใช้ภาษา				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>ในการจัดกิจกรรม ครูไม่ได้คำนึงถึงความหมายและความมุ่งหมายในการใช้จริง เฉพาะรายบุคคล : ครูเป็นผู้กำหนดให้อ่านหรือเขียนและทำเหมือน ๆ กัน(เช่น เริ่มคัดเขียนตัว ก.ไก่ , อ่านหนังสือคัดอ่านพร้อมๆกัน) ; ในการจัดกิจกรรมครูไม่ได้คำนึงถึงการส่งเสริมให้เด็กรู้สึกประสบความสำเร็จ (เช่น ให้เด็กเขียนคำยากกว่าความสามารถด้วยตนเอง, ทำกิจกรรมที่มีความยากมากเกินไประดับพัฒนาการ)</p>		<p>ในการจัดกิจกรรมครูคำนึงถึงความหมายและความมุ่งหมายในการใช้จริงบ้าง แต่อาจเป็นวิธีการเดิม ๆ ไม่หลากหลาย; ในการจัดกิจกรรมครูพยายามคำนึงถึงการส่งเสริมให้เด็กรู้สึกประสบความสำเร็จ แต่บางครั้งครูไม่แน่ใจว่ากิจกรรมใดที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก</p>		<p>ในการจัดกิจกรรมครูคำนึงถึงความหมายสำหรับตัวเด็กและความมุ่งหมายในการใช้จริง เฉพาะรายบุคคล ให้เด็กใช้ภาษาที่มีความหมายกับตนเอง (เช่น เด็กสนใจเขียนชื่อของตัวเองก่อนก็ไม่จำเป็นต้องเริ่มเขียนในสิ่งที่เหมือนกัน, แสดงละครที่เขาชอบตามหนังสือนิทานที่อ่าน); ในการจัดกิจกรรมครูคำนึงถึงการส่งเสริมให้เด็กรู้สึกประสบความสำเร็จ (เช่น ให้เด็กเขียนคำที่ครูเขียนให้ดูหลายครั้งแล้วด้วยตนเอง, ให้เด็กทำกิจกรรมอ่านเขียนที่มีความยากในระดับที่เหมาะสมกับพัฒนาการ) ให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมด้วยความอบอุ่น ห่วงใยดูแลและไม่มีบรรยากาศที่ตึงเครียด</p>

หลักการ IV. การตั้งความคาดหวัง (Expectation)

พ่อแม่ทุกคนคิดและความคาดหวังว่าเมื่อทารกโตขึ้นจะสามารถพูดเป็น การตอบสนองทางบวก เพียงเล็กน้อยต่อความพยายามของเด็กที่จะอธิบายหรือพูดอะไร ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับครู ความคาดหวังที่ว่าเด็กจะตอบสนองและมีความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นสิ่งที่ครูควรจะมีเป็นอย่างมาก และจะต้องเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับที่เด็กเรียนรู้ที่จะพูด

รายการที่ 12. คุฏปฏิบัติต่อเด็กในฐานะเป็นนักอ่านนักเขียน				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>ครูให้เด็กอ่านเขียนตามครู หรือตามแบบที่ถูกต้อง ไม่ให้อิสระในการสร้างสรรค์ เนื่องจากครูมีความเชื่อว่าเด็กยังไม่สามารถอ่านเขียนได้ถูกต้องเหมือนผู้ใหญ่ เพราะเด็กยังไม่รู้จักตัวอักษรต่างๆ ยังไม่รู้จักวิธีการผสมคำ ดังนั้น ครูจึงรอให้เด็กเรียนรู้ส่วนย่อยของภาษาก่อนจึงมีการจัดช่วงเวลาสำหรับการเรียนอ่านเขียน โดยเฉพาะ คือเรียนรู้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ไปพร้อมๆกันทั้งห้อง และการผสมสระผันวรรณยุกต์ได้ก่อน แล้วถึงจะให้อ่านเขียนได้ตามใจทัย , เขียนตามคำบอก, จุดศัพท์ เป็นต้น</p>		<p>ครูปล่อยให้เด็กได้อ่านเขียนตามเด็กให้ใช้การอ่านเขียนทุกวัน แต่ยังคงไม่ได้ปฏิบัติต่อเด็กในฐานะเป็นนักอ่านนักเขียนเท่าที่ควร เช่น บางครั้งครูไม่เชื่อมั่นในศักยภาพการเรียนรู้ของเด็ก ไม่มั่นใจว่าเด็กจะสามารถพัฒนาการอ่านเขียนแบบองค์รวมโดยไม่ต้องสอนส่วนย่อยของภาษาหรือไม่ แต่ไม่ปรากฏการจัดช่วงเวลาสำหรับการสอนอ่านเขียนโดยเฉพาะ</p>		<p>คุฏปฏิบัติต่อเด็กในฐานะเป็นนักอ่านนักเขียน : ครูจะมีความเชื่อเรื่องการเรียนรู้การอ่านเขียนเหมือนกับการเรียนรู้การพูดของเด็ก คือเด็กมีความสามารถในการอ่านเขียนตั้งแต่ยังอ่านเขียนไม่ได้เหมือนผู้ใหญ่โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ครูเริ่มสอนตัวอักษรต่างๆ หรือการผสมคำก่อนเช่นเดียวกับการหัดพูด (เช่น ครูให้อิสระเด็กได้อ่านเขียนตั้งแต่วันแรกที่มาเรียน เพราะเพียงแค่ทำท่าเหมือนกำลังอ่านหรือการขีดเขียนก็หมายถึงพัฒนาการการอ่านเขียนแล้วเหมือนการพูดอ้อแอ้ แล้วเด็กจะพัฒนาไปอย่างเป็นธรรมชาติ), ครูให้เด็กได้รับโอกาสฝึกฝนทักษะทางภาษาทุกวันในบรรยากาศที่ปราศจากความเสียด (เช่น ถามให้เด็กเขียนชื่อของตนเองที่ผลงานถึงแม้จะยังไม่ถูกต้องก็ตาม, หรือการเลือกป้ายชื่อ, สัญลักษณ์ของตนเองมาติด ขึ้นกับการตัดสินใจของครูที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก)</p>

รายการที่ 13. ครูมีความคาดหวังว่าเด็กทุกคนจะพัฒนาการอ่านเขียนได้ดีขึ้นเหมาะสมกับพัฒนาการในระดับอนุบาล

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>ครูมีความคาดหวังสูงมากเกินกว่าพัฒนาการในระดับอนุบาล : คาดหวังให้เด็กอ่านเขียนได้ถูกต้องเหมือนผู้ใหญ่ (เช่น ครูเป็นผู้บอกให้เด็กเขียนคำเพื่อความถูกต้องอยู่เสมอ, ครูหักท้วงเวลาเด็กอ่านเขียนไม่ถูกต้อง, ครูบอกให้เด็กแก้ไขการอ่านเขียนให้ถูกต้องเหมือนผู้ใหญ่) เด็กจึงไม่กล้าลงทำรายการสอนโดยตรงจากครูทุกครั้ง</p>		<p>ครูมีความคาดหวังว่าเด็กทุกคนจะพัฒนาการอ่านเขียนได้ดีขึ้น แต่บางครั้งครูก็ไม่สามารถทวนสอบและไม่มั่นใจในศักยภาพการเรียนรู้ของเด็ก (เช่น บอกเด็กให้เขียน, บอกให้แก้ไข, ทักท้วงโดยไม่ได้ตั้งใจบ้าง) , ไม่สนใจติดตามสังเกตการพัฒนาของเด็กเท่าที่ควร</p>		<p>ครูมีความคาดหวังว่าเด็กทุกคนจะพัฒนาการอ่านเขียนได้ดีขึ้นเหมาะสมกับพัฒนาการในระดับอนุบาล ไม่ได้คาดหวังให้เด็กอ่านเขียนได้เหมือนครูถึงแม้การเปลี่ยนแปลงจะเป็นไปอย่างช้า ๆ ก็ตาม (เช่น ปล่อยให้เด็กอ่านเขียน โดยไม่หักท้วงแม้ไม่ถูกต้องก็ตาม) , สนใจติดตามสังเกตพัฒนาการของเด็กโดยเก็บหลักฐานที่แสดงความงอกงามของพัฒนาการของเด็กจัดทำเป็นแฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งครูจะพบว่าเด็กมีความสามารถในการอ่านเขียนที่ดีขึ้นเป็นลำดับ</p>

หลักการ V. การให้ออกาสเด็กรับผิดชอบตนเอง (Responsibility)

ในห้องเรียนตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เด็ก ๆ จะต้องรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีโอกาสในการเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมใดที่จะช่วยขยายพัฒนาการของตน ในฐานะที่เป็นผู้เรียน เด็ก ๆ จะต้องได้รับการเสนอการสาธิตหลาย ๆ ลักษณะ เพื่อที่จะไปถึงความมุ่งมั่นและจะต้องรู้สึกอิสระในการเลือกวิธีการที่ดีที่สุดตามความต้องการที่จะไปถึงการพัฒนาตนเองต่อไป

รายการที่ 14. ครูสนับสนุนให้เด็กรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ (กิจกรรม/วิธีการประเมิน) ด้วยตนเอง				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูเป็นผู้ควบคุมกระบวนการเรียนรู้และวางแผนเหตุการณ์ในแต่ละวันตามลำพัง และกำหนดหัวเรื่อง/กิจกรรม/วิธีการไว้ให้เด็ก ๆ ครูไม่เชื่อว่า "เด็ก ๆ รู้ว่าตนเองต้องการที่จะทำ สิ่งต่าง ๆ เพื่อขยายการเรียนรู้ของตน", ใช้แบบทดสอบการประเมินเพื่อเน้นทักษะย่อย		ครูสนับสนุนให้เด็กเลือกกิจกรรมและวิธีการ แต่ครูยังชี้นำเด็ก ๆ ในการเลือกกิจกรรม, ได้รับโอกาสในการสร้างหัวข้อโดยครูชี้นำ, ใช้การสังเกตรวบรวมข้อมูลจากสถานการณ์จริง แต่ยังไม่เป็นระบบของแฟ้มสะสมผลงาน, แต่ไม่พบการใช้แบบทดสอบ		ครูเชื่อว่า "เด็ก ๆ สามารถรู้ตัวตนเองต้องการที่จะทำสิ่งต่างๆเพื่อขยายการเรียนรู้ของตน" ดังนั้นครูจะสนับสนุนให้เด็กรับผิดชอบต่อเลือกกิจกรรมตามความสนใจ (เช่น มีโอกาสสร้างหัวเรื่องในหน่วย, คิดกิจกรรมเพื่อหาคำตอบที่ต้องการ, มีกิจกรรมหลากหลายให้เลือกตามความสนใจ); ให้เด็กเลือกวิธีการเรียนรู้ตามพัฒนาการของตน(เช่น ครูสาธิตซ้ำๆ ให้เด็กเห็นวิธีการเขียนต่างๆและเขาเป็นคนเลือกวิธีการซึ่งเหมาะกับตนเอง: คัดลอก, คิดสะกดคำ, ดูจากแหล่งอ้างอิง, พยายามเขียนแล้วมาถามครูเพื่ออธิบายเกี่ยวกับคำนั้น); สนับสนุนให้เด็กรับผิดชอบต่อประเมินของตน: มีส่วนในการจัดแฟ้ม เลิกผลงาน, ใช้แฟ้มสื่อสารกับเด็กเพื่อให้เขาเห็นความก้าวหน้าและเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อขยายการเรียนรู้ของตน

รายการที่ 15. ครูตระหนักอยู่เสมอว่าเด็กเรียนรู้การอ่านเขียนในช่วงเวลาและอัตราที่แตกต่างกัน				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูเป็นผู้กำหนดกิจกรรมช่วงเวลาให้เด็กทำเหมือน ๆ กัน ในช่วงเวลาเดียวกัน, บอกให้เด็กเข้าให้ครบทุกมุม ทำให้ครบทุกกิจกรรม		ครูตระหนักอยู่เสมอว่าเด็กเรียนรู้การอ่านเขียนในช่วงเวลา และอัตราที่แตกต่างกันบ้าง แต่กิจกรรมที่จัดอาจจะไม่หลากหลาย จำกัดการสร้างสรรคขั้นตอนการทำกิจกรรม		ครูตระหนักอยู่เสมอว่าเด็กเรียนรู้การอ่านเขียนในช่วงเวลาและอัตราที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูให้โอกาสเด็กในการเลือกกิจกรรมไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมอย่างเดียวกันในช่วงเดียวกัน, ให้ระยะเวลาแตกต่างกันในการทำ กิจกรรมหนึ่งกิจกรรมใด, เป็นกิจกรรมปลายเปิดที่สามารถสร้างสรรควิธีการหรือขั้นตอนการเล่นได้ (เช่น ครูไม่นำเด็กมาเปรียบเทียบกันไม่ว่าคุณภาพของผลงาน ปริมาณงาน ระยะเวลาการทำงานแต่ดูความก้าวหน้ารายบุคคล, ครูสังเกตว่าเด็กบางคนชอบทำสีน้ำมาก ทำทุกวันและใช้เวลาานาน ดังนั้นครูใช้โอกาสการบรรยายภาพสำหรับการส่งเสริมภาษา เป็นต้น)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการ VI. การยอมรับผลงานของเด็ก ที่ไม่สมบูรณ์เท่าผลงานของผู้ใหญ่ (Approximation)

ครูต้องยอมรับผลงานของเด็กที่ยังไม่สมบูรณ์เท่าผลงานของผู้ใหญ่ เพราะผลงานที่ไม่สมบูรณ์นั้นแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่จะพัฒนาไปสู่ความสมบูรณ์แบบ ในห้องเรียนเด็กต้องรู้สึกอิสระที่จะเสี่ยงทำสิ่งต่าง ๆ และได้รับการสนับสนุนในการทดลองอ่านและเขียน เด็กควรได้รับการชื่นชมเมื่อสามารถทำได้ใกล้เคียงกับความสามารถที่แท้จริง เพราะการที่เด็กได้รับการชื่นชมเหล่านี้เหมือนกับเป็นการประกาศความเจริญเติบโตและพัฒนาการของตนเอง

รายการที่ 16. เด็กมีโอกาสทดลองกับภาษา				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<p>ครูเป็นผู้สอนความรู้กับเด็ก โดยตรง ลักษณะป้อนความรู้ โดยไม่ให้ออกสาเด็กคิด ทดลองการอ่านเขียน เช่น เมื่อเด็กต้องการเขียนเพื่อสื่อความหมายต่างๆ อาจจะมีการเล่นตามมุมครูจะเป็นผู้เขียนให้หรือเขียนให้ดูตลอด โดยไม่ส่งเสริมให้เด็กพยายามลองเขียนด้วยตนเองก่อน เด็กจะรู้สึกว่ามีข้อต้องการเขียนจะต้องมาหาครูเสมอ</p>		<p>เปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองกับภาษาสร้างสมมติฐานเบื้องต้นและมีโอกาสเดาแต่อาจจะยังไม่หลากหลาย (เช่น คาคคคเนแต่ชื่อเรื่องของนิทานไม่เปลี่ยนวิธีการ)</p>		<p>เด็กมีโอกาสทดลองกับภาษาในการสร้างสมมติฐานเบื้องต้นของตนเอง มีโอกาสเดาหรือคาดคะเนคำที่จะอ่าน (เช่น ให้เด็กดูปกหนังสือและคาดคะเนชื่อเรื่องหรือภาพกับเนื้อเรื่อง, เด็กเลียนแบบท่าครูชี้ที่ตัวหนังสือ แต่ตามองภาพและเล่าเรื่องตามแบบของตนเอง) และมีโอกาสคิดประดิษฐ์สัญลักษณ์และคิดสะกดเพื่อการเขียน (เช่น ให้เด็กลองเขียนด้วยตนเอง, ลองออกเสียงคำหรือค้นหาพยัญชนะที่จะใช้เขียน) ถึงแม้ยังไม่ถูกต้องแต่เด็กก็จะเรียนรู้มากขึ้นจากการทดลองและตรวจสอบ</p>

รายการที่ 17. ครูสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้เด็กรู้สึกมั่นใจที่คาดคะเน การอ่านเขียน				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เน้นความถูกต้องและความสวยงามมากกว่าความถูกต้องหรือเปิดโอกาสให้คาดคะเน		ครูสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้เด็กคาดคะเน แต่เด็กยังคงไม่รู้สึกมั่นใจ เพราะกิจกรรมไม่ใกล้เคียงกับความสามารถของเด็ก		ครูสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้เด็กรู้สึกมั่นใจ กล้าเสี่ยงที่จะคาดคะเน การอ่านเขียนโดยปราศจากความกลัวและการลงโทษ (เช่น ให้เด็กมีโอกาสดעהหรือคาดคะเนคำที่จะอ่าน) เน้นเรื่องความหมายมากกว่าความถูกต้อง โดยให้เด็กหรือเพื่อนเป็นผู้ตรวจสอบกันเอง เด็กจะรู้สึกยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงได้มากกว่า

หลักการ VII. การให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีความมุ่งหมายจริง (Use)

เด็กเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ ห้องเรียนตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติจะให้โอกาสและเวลาแก่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาในแนวทางที่มีความหมาย ใช้งานในสถานการณ์จริง และเป็นวิธีการที่เป็นธรรมชาติจริง ๆ และทักษะพื้นฐานที่เด็กต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น ทักษะการคิด ทักษะการเปลี่ยนคำ และทักษะในการให้ความหมาย

รายการที่ 18. เด็กเรียนรู้การอ่านโดยการอ่าน เรียนรู้การเขียนโดยการเขียน				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
เด็กเรียนรู้การอ่านเขียนโดยครูสอนแบบแยกส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่, ให้เด็กสะกดตัวผสมคำ, ทำแบบฝึกซ้ำ ๆ, ใช้แบบทดสอบประเมินมุ่งเน้นทักษะเดียว ๆ		เด็กเรียนรู้การอ่านเขียนโดยใช้การอ่านเขียนจริง ๆ ในห้องเรียน แต่พบในบางกิจกรรมเท่านั้น (เช่น ในการบรรยายภาพ, เขียนชื่อ) ไม่หลากหลายและไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง แต่ไม่พบการสอนแบบแยกส่วนย่อย		เด็กเรียนรู้การอ่านเขียนโดยใช้การอ่านเขียนที่มีจุดมุ่งหมายในการใช้จริง : เด็กได้เขียนอ่านขณะเล่นรอบห้อง (เช่น เด็กได้อ่านเมนูสั่งรายการอาหาร จดเบอร์โทรศัพท์ เขียนใบสั่งยา ใช้จ่ายเงินในมุมบทบาทสมมติ, เด็กได้อ่านป้าย วาดรูปบรรยายการต่อบล็อก, เขียนโน้ตถึงเพื่อนขณะเล่นเป็นต้น) ได้อ่านเขียนจริงในโอกาสต่าง ๆ (เช่น เขียนจดหมายเชิญคุณแม่มารงานวันแม่, ทำการ์ดเชิญเพื่อนห้องอื่น ชมการแสดงละคร, ทำการ์ดอวยพรตามโอกาสต่างๆ เป็นต้น)

หลักการVIII . การตอบสนองเด็ก (Response)

พ่อแม่ตอบสนองแก่เด็กอย่างสม่ำเสมอด้วยการสนทนา ไม่ว่าจะเป็นการตอบคำถาม การตอบสนองการร้องขออื่น ๆ ของเด็ก การอธิบายสิ่งที่น่าสนใจให้เด็กฟังอย่างมากมาย จากความรู้นี้ คือเด็กต้องได้รับผลย้อนกลับจากสิ่งที่เด็กสร้างความหมายขึ้นมา ดังนั้นในห้องเรียนตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เด็กจะต้องได้รับการตอบสนองหรือผลย้อนกลับเกี่ยวกับการเรียนรู้ โดยผ่านทาง การแลกเปลี่ยนกับเพื่อนและครู ด้วยวิธีการและการปฏิบัติที่เหมาะสมเช่นกัน เพื่อให้เด็กสร้างความหมายเกิดการเรียนรู้เฉพาะตน

รายการที่ 19. ครูตอบสนองอย่างเป็นธรรมชาติ เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ และเป็นไปในทางบวก				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูตอบสนองเด็กในทางลบทันที ถ้าเด็กทำไม่ถูกต้อง อาจจะแสดงท่าทีหรือใช้คำพูดตำหนิเด็ก เช่น ครูว่าหนูเขียนเลข 6 กลับหัวนะจ๊ะ, หนูเขียนชื่อยังไม่ถูกนะอยากแก้ไข ไปดูบัตรชื่อแล้วกันนะคะ) , ไม่ให้โอกาสเด็กได้อธิบาย วิธีการหรือสิ่งที่เด็กเรียนรู้		ครูตอบสนองเด็กแต่อาจจะยังขาดความเป็นธรรมชาติ (เช่น เมื่อเด็กทำผิด เขียนผิด ครูไม่แสดงท่าทางหรือคำพูดในทางลบ แต่ครูสาธิตให้เด็กเห็นการกระทำที่ถูกต้องทันทีโดยอาจจะเขียนใหม่ให้เห็น ซึ่งเด็กรู้ตัวรู้สึกว่าคุณทำผิด เขียนผิด) ครูพยายามตอบสนองทางบวก แต่อาจจะไม่ได้ใส่ใจฟังจริง ๆ หรือชมเชยพฤติกรรมทุกอย่าง โดยไม่เหมาะสมกับความสามารถ ทำให้การชมเชยไม่มีค่า		ครูตอบสนองอย่างเป็นธรรมชาติ เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ (เช่น เมื่อเด็กเขียนผิดครูต้องการให้เด็กเห็นตัวอย่างที่ถูกต้อง แสดงอย่างเป็นธรรมชาติ โดยไม่สาธิตหรือเขียนทันที ครูจะจำไว้และเมื่อมีโอกาสจึงจะสาธิตให้เด็กเห็นการเขียนที่ถูกต้อง อาจจะเป็นการสนทนากลุ่มใหญ่, พูดทบทวนเพื่อให้เด็กทบทวนสิ่งที่กำลังพยายามทำ) ให้โอกาสเด็กได้อธิบายวิธีการและสิ่งที่เด็กเรียนรู้; เป็นไปในทางบวก (เช่น พูด/แสดงท่าทีชมเชยเมื่อเด็กพยายามใช้ภาษาใน การสื่อสาร, พูดทวนคำพูด คำตอบหรือความคิดของเด็กด้วยท่าทีที่ยอมรับ)

รายการที่ 20. ครูสนับสนุนการเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู และผู้ปกครอง				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ครูไม่ได้สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กจากการมีปฏิสัมพันธ์กับครู เพื่อน ผู้ปกครอง; ครูเป็นผู้ริเริ่ม ไม่ได้ฟังว่าเด็กร้องขออะไร, สอนไปตามที่วางแผนไว้, ไม่ได้ฟังว่าเด็กพูดคุยอะไรกับเพื่อน ไม่มีกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็ก		ครูสนับสนุนการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู ผู้ปกครองบ้างเป็นบางครั้ง แต่อาจจะไม่ได้ใส่ใจเท่าที่ควร เช่น ไม่ได้ทำตามสิ่งที่เด็กร้องขอในวิสัยที่สามารถทำได้, กิจกรรม ที่ทำร่วมกันเป็นวิธีการเดิม ๆ		ครูสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กจากการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู ผู้ปกครอง พี่เด็กและมีปฏิสัมพันธ์กับครู และเพื่อน, จัดกิจกรรมมีทั้งรายบุคคลที่ครูจะให้ข้อมูลย้อนกลับได้, ให้ความร่วมมือเด็กในสิ่งที่เขาเริ่ม, ปฏิบัติตามคำร้องขอของเด็กเกี่ยวกับการอ่านเขียน (เช่น อ่านหนังสือให้เด็กฟังตามที่เด็กเสนอ, เขียนข้อความตามที่เด็กเสนอความคิด), มีกิจกรรมกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ที่เด็กจะได้เรียนรู้จากเพื่อนได้ (เช่น อาจแบ่งกลุ่มหาข้อมูล, แบ่งกลุ่มแต่งเพลง, แต่งนิทาน ร่วมกัน จัดโต๊ะเป็นกลุ่มเปิดโอกาสให้เด็กทำงานร่วมกัน) กิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง (เช่น การยืมหนังสือกลับบ้านอ่านให้ผู้ปกครองฟัง, เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชมและให้เด็กเป็นคนอธิบาย)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ

แนวคำถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การประเมินความพึงพอใจในประเด็นต่อไปนี้

1. ความสำเร็จของโปรแกรมฯ ในการส่งเสริมการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครู
อนุบาล

2. ความเหมาะสมของการใช้วิธีการใช้การไตร่ตรองสารนิทัศน์และหลักการเด่นๆ ของ
โปรแกรม

2.1 การใช้วิธีการไตร่ตรองสารนิทัศน์ในการพัฒนาการสอน

2.2 วิธีการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการสอน

2.3 ลักษณะการพัฒนาครูประจำการขณะปฏิบัติงาน (On the job training)

2.4 การมีโอกาสประเมินตนเอง ระบุความสนใจในการพัฒนาและปรับปรุงการ
สอนของตนเอง

3. ประโยชน์ของโปรแกรมฯ

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะกิจกรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมการสอนภาษาแบบ
ธรรมชาติและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ลักษณะการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างนี้ ไม่กำหนดคำถามไว้แน่นอน ผู้สัมภาษณ์
กำหนดแนวการสัมภาษณ์ไว้ แล้วจึงสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารตามแนวการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้
โดยอาจดัดแปลงคำถามให้เหมาะกับสถานการณ์ และผู้ให้สัมภาษณ์สามารถตอบคำถามแสดง
ความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ตัวอย่างคำถาม

ส่วนที่1 การประเมินความพึงพอใจในประเด็นต่อไปนี้

1.ความสำเร็จของโปรแกรมฯในการส่งเสริมการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครู อนุบาล

- 1) เมื่อครูได้ทำกิจกรรมในโปรแกรมฯทั้งหมดแล้ว ท่าน(ผู้บริหาร/ครู)มีความรู้สึก
ครู (ครู / ตัวท่านและเพื่อนครู)เป็นอย่างไรบ้าง
- 2) กิจกรรมต่างๆ ในโปรแกรมฯ ทำให้ท่าน (ครู)เข้าใจการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร
- 3) ถ้าท่าน(ครู)เข้าใจ/มีพฤติกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติมากขึ้น ท่านคิดว่า
เป็นเพราะอะไร
- 4) ท่านคิดอย่างไรในการพัฒนาการสอนของตนเองและเพื่อนครูโดยเข้าร่วมโปรแกรม
ฯ จำเป็นหรือไม่อย่างไรเปรียบเทียบกับกระบวนการพัฒนาภายในที่ปฏิบัติอยู่ในโรงเรียนของ
ท่าน

2. ความเหมาะสมของการใช้วิธีการใช้การได้ตรงตารนิทัศน์และหลักการเด่นๆ ของ โปรแกรม

- 1) ท่านคิดอย่างไรในการใช้วิธีการได้ตรงในการพัฒนาการสอน ดีหรือไม่อย่างไร
- 2) ท่านคิดอย่างไรในการใช้วิธีการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อ
พัฒนาการสอน ดีหรือไม่อย่างไร
- 3) ท่านคิดอย่างไรที่โปรแกรมมีลักษณะการพัฒนาการสอนของครูประจำการอย่าง
ต่อเนื่องบนพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนจริง (On the job training) ดีหรือไม่อย่างไร
- 4) ท่านคิดอย่างไรในการมีโอกาสประเมินตนเอง ระบุความสนใจในการพัฒนาและ
ปรับปรุงการสอนของตนเอง ดีหรือไม่อย่างไร

3. ประโยชน์ของโปรแกรมฯ

- 1) สิ่งที่ท่าน (ครู) เรียนรู้คิดว่าเป็นประโยชน์สำหรับตัวท่าน(ตัวท่าน+ตัวครู)หรือไม่
อย่างไร
- 2) สิ่งที่ท่าน (ครู) เรียนรู้คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อเด็กหรือไม่ อย่างไร
- 3) สิ่งที่ท่าน (ท่าน+ครู) เรียนรู้สามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรหลังจากจบโปรแกรม
ได้บ้าง

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะกิจกรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ท่านคิดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างที่ท่าน(ครู)ได้เข้าร่วมแล้วมีพฤติกรรมการสอนภาษาแบบ
ธรรมชาติมากยิ่งขึ้น (ถ้าบอกมากกว่า1ถามให้เรียงลำดับได้หรือไม่)
2. ท่านคิดว่ามีกิจกรรมอื่นๆอะไรบ้าง(นอกเหนือจากโปรแกรมฯ)เกี่ยวกับสิ่งที่จะช่วย
พัฒนาการสอนของท่าน(ครู)

เกณฑ์ในการพิจารณาความหมายในการประเมินความพึงพอใจของครูและ ผู้บริหาร มีดังนี้

พึงพอใจมาก	หมายถึง	พฤติกรรมที่ครูและผู้บริหารบอกถึงความพึงพอใจที่มีต่อ การดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ในแต่ละประเด็น ได้มาก กว่า 1 ข้อขึ้นไป
พึงพอใจ	หมายถึง	พฤติกรรมที่ครูและผู้บริหารบอกถึงความพึงพอใจที่มีต่อ การดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ในแต่ละประเด็น ได้ 1 ข้อ
ไม่พึงพอใจ	หมายถึง	พฤติกรรมที่ครูและผู้บริหารบอกถึงความพึงพอใจที่มีต่อ การดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ในแต่ละประเด็น ไม่ได้เลย

ภาคผนวก ง

สื่อประกอบโปรแกรมฯ

1. สื่อสำหรับการประเมิน
2. สื่อสำหรับการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. สื่อสำหรับการประเมิน

สื่อสำหรับการประเมินที่ใช้ในโปรแกรมฯ ได้แก่

- 1.1 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครู
อนุบาล
- 1.2 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครู
อนุบาล
- 1.3 พอร์ทโฟลิโอพัฒนาการสอนของครูรายบุคคล

ซึ่งสื่อสำหรับการประเมินข้อที่ 1.1 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล และ 1.2 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล เป็นส่วนเดียวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแต่นำมาเป็นสื่อสำหรับการประเมินเพื่อให้ครูได้ประเมินตนเองและเกิดปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนครู ผู้นิเทศก์ และผู้ดำเนินโปรแกรมฯ ดังนั้น สื่อในข้อ 1.1 และ 1.2 จึงสามารถไปดูรายละเอียดได้ใน ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างการจัดพอร์ตโฟลิโอพัฒนาการสอนของครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ปก	คำนำ	สารบัญ	คำชี้แจง	บันทึกการเก็บ หลักฐานงาน
ข้อมูลส่วนตัว				

ตอนที่ 2 การสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง (ปูพื้นฐานในระยะที่ 1 เตรียมการปฏิบัติงาน)

การประเมิน การสอนแบบเด็ก เป็นศูนย์กลาง	การไตร่ตรอง ความคิดจาก การประเมินฯ	การวิเคราะห์ หลักฐานงาน ตามหลักการ 4 ด้าน 22 รายการ	บันทึกของครู (สรุป)
--	--	--	------------------------

ตอนที่ 3 การสอนภาษาแบบธรรมชาติ

3.1 หลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

การประเมิน การสอนภาษา แบบธรรมชาติ	การไตร่ตรอง ความคิดจาก การประเมินฯ	การวิเคราะห์ หลักฐานงาน ตามหลักการ 8 ด้าน 20 รายการ
---	--	--

3.2 การพัฒนาการสอนรายบุคคล

การวิเคราะห์ เป้าหมายการ พัฒนารายบุคคล	การวิเคราะห์ ภาพถ่าย	การวิเคราะห์ ผลงานเด็ก	บันทึกการ ประชุม	การจัดบอร์ดสาร นิทัศน์
บันทึกของครู (จากการอ่านบท ความ) อื่นๆ	แบบสำรวจ การจัดสภาพ แวดล้อม	แบบบันทึก พฤติกรรม (ถ้ามี)	บันทึกการสอน (ถ้ามี)	บันทึกของครู (สรุปการพัฒนา)

ตอนที่ 4 ภาคผนวก

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ใช้ในพอร์ทโฟลิโอ

(ปก)
พอร์ทโฟลิโอ
การพัฒนาการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

(ภาพถ่ายของคุณ)

ชื่อ.....
ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่..... โรงเรียน.....
ภาคการศึกษา..... ปีการศึกษา.....

(คำชี้แจง)
คำชี้แจง

วัตถุประสงค์.....
.....
.....

รูปแบบการจัด.....
.....

หมวดหมู่ตามหลักฐานงาน.....
.....

(ข้อมูลส่วนตัว)
ข้อมูลส่วนตัว

1. ประวัติส่วนตัว
ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อเล่น.....
วันเดือนปีเกิด...../...../.....
ที่อยู่.....
เบอร์โทรศัพท์.....
ความสนใจ/ความสามารถ.....

2. ประวัติการศึกษา

3. ประวัติการทำงาน

4. ข้อมูลการสอนในปัจจุบัน

บันทึกการเก็บหลักฐานงาน
(ตัวอย่างหน้าถัดไป)

ตัวอย่างแบบฟอร์ม: บันทึกการเก็บหลักฐานงาน ระยะเวลาระหว่าง / / ถึง / /

ชนิดของหลักฐานงาน	พ.ศ.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	
1. การประเมินตนเอง	แบบประเมินการสอนแบบ						
	เด็กเป็นศูนย์กลาง						
	การวัดตรงต่อความคิดจาก						
	การประเมินการสอนแบบเด็ก						
	เป็นศูนย์กลาง.						
	การประเมินและได้ตรงของการ						
	สอนภาษาแบบ ธรรมชาติ						
	แผนผังการจัดห้องเรียน						
	สำรวจสภาพแวดล้อม						
	การวิเคราะห์ปัญหา						
2. การพัฒนาการสอน	การวิเคราะห์หลักการสอน						
	ภาษาแบบธรรมชาติ						
	บันทึกของครู						
	เป้าหมายการพัฒนาตนเอง						
	ผลงานเด็ก						
	บันทึกการประชุม						
	หลักฐานงานอื่นๆ						

2. สื่อสำหรับการสอน

สื่อสำหรับการสอนที่ใช้ในโปรแกรมฯ ได้แก่

- 2.1 แบบโต้ตรงสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง
- 2.2 แบบโต้ตรงสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
- 2.3 แนวทางการวิเคราะห์รูปถ่าย
- 2.4 แนวทางการจัดทำบอร์ดสถานีทัศน์
- 2.5 แบบบันทึกของครู
- 2.6 แบบสำรวจการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อของครูอนุบาล
- 2.7 แผนผังการจัดห้องเรียน
- 2.8 แผนการดำเนินการประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้การสอนภาษาแบบธรรมชาติ
- 2.9 บันทึกการประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้การสอนภาษาแบบธรรมชาติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1 แบบไต่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง

คู่มือการใช้แบบไต่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง

วัตถุประสงค์

แบบการไต่ตรองสะท้อนความคิดฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อให้ครูไต่ตรองสะท้อนความคิดจากประสบการณ์การปฏิบัติของตนเองตามหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางเพื่อระบุดี เบ้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล ใน 4 ด้าน คือ 1) การจัดสภาพแวดล้อม 2) กิจกรรมประจำวัน 3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก 4) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู ครูกับผู้ปกครอง และเพื่อให้ครูนำการไต่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับหลักการต่างๆ ของการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางไปปรับปรุงการเรียนการสอน

รายละเอียด

แบบไต่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วยแบบฟอร์ม 3 สี เพื่อเป็นเครื่องหมายแทนระดับพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางที่ได้จากการประเมินมาตรฐานประเมินค่า 1 - 5 ซึ่งจะแยกไปตามสีดังนี้

แผ่นสีเหลือง สำหรับการไต่ตรองสะท้อนความคิดหลักการที่ได้ระดับคะแนน (1)

แผ่นสีชมพู สำหรับการไต่ตรองสะท้อนความคิดหลักการที่ได้ระดับคะแนน (2) - (3)

แผ่นสีเขียว สำหรับการไต่ตรองสะท้อนความคิดหลักการที่ได้ระดับคะแนน (4) - (5)

แบบฟอร์มมีลักษณะให้ครูเขียนบรรยายด้านจุดดี เบ้าหมายหรือปัญหา และแผนการพัฒนาจากการไต่ตรองสะท้อนความคิดของครูเกี่ยวกับหลักการต่างๆ ของการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน

การปฏิบัติในการใช้

1. ดำเนินการใช้แบบประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาลจนเสร็จสมบูรณ์
2. จัดพิมพ์แบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลางของครูอนุบาล
3. ประชุมกลุ่มเพื่อสะท้อนความคิดเกี่ยวกับหลักการสอนในแต่ละประเด็นด้วยกัน
4. ให้แบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดฯ กับครูรายบุคคลเขียนไตร่ตรองความคิดตามรายชื่อที่ได้ระดับคะแนนนั้นๆ
5. นำกลับมาประชุมกลุ่มเพื่ออภิปราย เพิ่มเติมประเด็นโดยการนิเทศอีกครั้ง

คำชี้แจงแบบไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง

1. แบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดฯ ฉบับนี้ เป็นแบบฟอร์มที่ให้ครูเขียนไตร่ตรองสะท้อนความคิดต่อเนื่อง หลังจากการประเมินเรื่องการยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง
2. แบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดฯ ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 สี เพื่อเป็นเครื่องหมายแทนระดับคะแนนที่ได้ในการประเมินมาตรฐานประเมินค่าของหลักการเรื่องการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะแยกไปตามสีดังนี้

แผ่นสีเหลือง หมายถึง หลักการที่ได้ระดับคะแนน (1)

แผ่นสีชมพู หมายถึง หลักการที่ได้ระดับคะแนน (2) – (3)

แผ่นสีเขียว หมายถึง หลักการที่ได้ระดับคะแนน (4) – (5)

3. ให้ท่านแยกประเด็นหลักการตามระดับคะแนนที่ท่านได้ประเมินไว้และนำไปกรอกในแบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดฯ สีต่างๆ ตามระดับคะแนนดังกล่าวไว้ในข้อ 2.
4. หลังจากท่านกรอกประเด็นหลักการเรียบร้อยแล้ว ให้ท่านเขียนไตร่ตรองสะท้อนความคิดตามหัวข้อในตารางของแบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดฯ ฉบับนี้

การได้รตรองคิดทบทวนการสอนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง : สำหรับหลักการที่ได้ระดับคะแนน (1)
 ชื่อ _____ ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ _____ โรงเรียน _____ ครั้งที่ประเมิน _____ วันที่ _____

หลักการที่ได้ระดับคะแนน (1) มี _____ ประเด็น ได้แก่

ข้อ	หลักการ	สิ่งที่สอดคล้องตามหลักการ	การวางแผนการพัฒนาและเก็บหลักฐานงาน		
			เป้าหมาย/สิ่งที่ต้องปรับปรุง	หลักฐาน	เวลา

การได้รศรลงมติทบทวน : การยึดถือเป็นสุญญัตติ : ส่วนรับหลักการที่ระดับคณะมนตรี (4) - (6)

ที่ _____ คู่ประจักษ์ในอนุมาตราที่ _____ ของระเบียบ _____ ครั้งที่ _____ วันที่ _____

หลักการที่ระดับคณะมนตรี (4) - (6) มี _____ ประเด็น ได้แก่

ชื่อ	หลักการ	สิ่งที่สอดคล้องตามหลักการ	การวางแผนการที่พัฒนาและเก็บสถิติฐานงาน	เวลา
			เป้าหมาย/สิ่งที่ต้องการปรับปรุง	หลักการ

2.2 แบบไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

คู่มือการใช้แบบไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอน ภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล

วัตถุประสงค์

แบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อให้ครูไตร่ตรองสะท้อนความคิด จากประสบการณ์การปฏิบัติของตนเองตามหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติเพื่อระบุดี เบ้า หมาย และแนวทางในการพัฒนาการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ในหลักการ 8 ด้าน ประกอบด้วย (1) การจัดสิ่งแวดล้อมทางภาษา (2) การเป็นแบบอย่าง (3) การส่งเสริมให้เด็กผูกพันกับกิจกรรม ภาษา (4) การตั้งความคาดหวัง (5) การให้โอกาสเด็กรับผิดชอบตนเอง (6) การยอมรับผลงานของ เด็กที่ไม่สมบูรณ์เท่าผลงานของผู้ใหญ่ (7) การให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีความมุ่งหมายจริง (8) การ ตอบสนองเด็ก และเพื่อให้ครูนำการไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับหลักการต่างๆ ของการสอน ภาษาแบบธรรมชาติไป ปรับปรุงการเรียนการสอน

รายละเอียด

แบบไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ประกอบด้วยแบบฟอร์มที่เป็นระดับพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ซึ่งเป็นมาตรฐานประเมินค่า 1 – 5 ให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ และส่วนที่ 2 เป็นปลายเปิดให้ครู เขียนบรรยายจุดที่ต้องการพัฒนา และแนวทางการปรับปรุงจากการไตร่ตรองสะท้อนความคิดของ ครูเกี่ยวกับหลักการต่างๆ ของการสอนภาษาแบบธรรมชาติเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน การปฏิบัติในการใช้

1. ดำเนินการใช้แบบประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาลจนเสร็จสมบูรณ์
2. จัดพิมพ์แบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมการสอนที่สะท้อนหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติของครูอนุบาล
3. ประชุมกลุ่มเพื่อสะท้อนความคิดเกี่ยวกับหลักการสอนในแต่ละประเด็นด้วยกัน

4. ให้แบบการไตร่ตรองสะท้อนความคิดฯ กับครูรายบุคคลเขียนไตร่ตรองความคิดตามรายข้อที่ได้ระดับคะแนนนั้นๆ

5. นำกลับมาประชุมกลุ่มเพื่ออภิปราย เพิ่มเติมประเด็นโดยกรณีศึกษาอีกครั้ง

(ตัวอย่างแบบไตร่ตรองสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอนภาษาแบบธรรมชาติ)

ชื่อครู _____ ชั้นอนุบาล / โรงเรียน _____ วันที่ _____

หลักการ 1 : การจัดสิ่งแวดล้อมทางภาษา

รายการที่ 1 :

ในห้องเรียนแวดล้อมไปด้วยสื่อที่เป็นตัวหนังสือและรูปแบบอื่นๆ ของภาษาอย่างหลากหลายตามเป้าหมายการใช้จริง

ระดับคะแนน

5

สูง

4

3

2

1

ต่ำ

จุดที่ต้องการพัฒนา _____

แนวทางการปรับปรุง _____

รายการที่ 2 :

เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของการใช้ภาษา

ระดับคะแนน

5

สูง

4

3

2

1

ต่ำ

จุดที่ต้องการพัฒนา _____

แนวทางการปรับปรุง _____

รายการที่ 3 :

จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเขียนไว้รอบห้อง, หลากหลาย, และเก็บอย่าง
มีจุดมุ่งหมายในการใช้งานจริง

ระดับคะแนน

5

สูง

4

3

2

1

ต่ำ

จุดที่ต้องการพัฒนา _____

แนวทางการปรับปรุง _____

รายการที่ 4 :

จัดเตรียมหนังสือไว้อย่างเพียงพอ, หลากหลาย และมีลักษณะเป็น
หนังสือที่ใช้ภาษาที่มีความเหมาะสมสมบูรณ์ในตัว

ระดับคะแนน

5

สูง

4

3

2

1

ต่ำ

จุดที่ต้องการพัฒนา _____

แนวทางการปรับปรุง _____

2.3 แนวทางการวิเคราะห์ภาพถ่าย

1. ภาพถ่ายแสดงให้เห็นความรู้หรือทักษะหลักๆ อะไร
2. ภาพถ่ายแสดงให้เห็นเจตคติของเด็กหรือไม่ อย่างไร
3. มีเด็กอยู่ในภาพถ่ายหรือไม่ เด็กกำลังทำอะไรที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ของเขา
4. ภาพถ่ายบอกอะไรบ้างเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ถ้าจะให้แน่ใจให้ดูจากหลังของภาพถ่าย รวมทั้งรายละเอียดบนชั้นวางของ ฝาผนัง
5. ภาพถ่ายแสดงให้เห็นลีลาการสอน (teaching style) ของครูอย่างไรบ้าง
6. ภาพถ่ายแสดงให้เห็นความเชื่อของครูเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กหรือไม่ อย่างไร
7. การเก็บหลักฐานเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่ หรือเกินกว่าที่คาดหวังไว้

ตัวอย่างที่ 1 การวิเคราะห์ภาพถ่ายการจัดมุมประสบการณ์

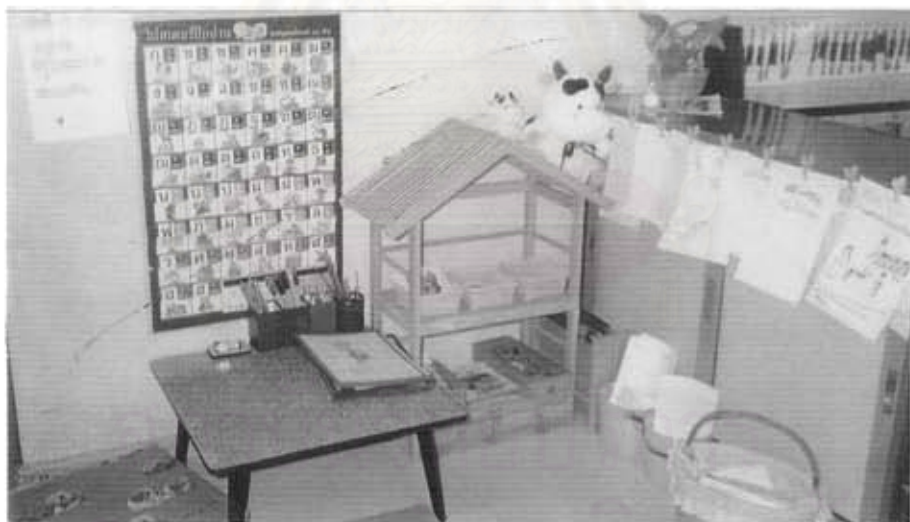

มุมบล็อก

มีการจัดแบ่งมุมอย่างชัดเจน โดยมีการปูพรมเพื่อกำหนดพื้นที่และเป็นการป้องกันเสียงจากการเล่นไม้บล็อก บริเวณมุมบล็อกได้มีการจัดวางตำแหน่งของตู้- ชั้น ไม้กว้างขึ้น เพื่อที่เด็กจะได้เล่นอย่างอิสระและเพียงพอต่อจำนวนเด็กในห้องเรียน

การจัดเก็บไม้บล็อกได้จัดแบ่งตาม รูปทรง ประเภท โดยมีการกำหนดโครงร่างเพื่อให้เด็กๆสามารถจัดเก็บได้ด้วยตนเอง และตู้ชั้นก็ไม่สูง เด็กๆสามารถเลือกหยิบของเล่นบล็อกได้ตามความสนใจ คุณครูมีความเห็นว่า การที่เด็กได้มีโอกาสเล่นของเล่นนั้นเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญ ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ยังช่วยฝึกกล้ามเนื้อ ความคิดสร้างสรรค์ แบ่งปัน การแก้ปัญหา การจัดมุมบล็อกดังปรากฏในภาพ เป็นไปตามที่คุณครูกำลังหวังไว้ (จากพอร์ทัลไฟล์ไอของครูอุษมา)

ตัวอย่างที่ 2 การวิเคราะห์ภาพต่อการเปลี่ยนแปลงของครู

จากภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงที่มุมเขียน ภาพบนเป็นภาพที่ถ่ายเมื่อ 16 มิถุนายน 2542 ส่วนภาพล่างถ่ายเมื่อ 15 กันยายน 2542 จะเห็นได้ว่าในช่วงปลายภาคเรียน จะมีสิ่งที่เพิ่มขึ้น คือ แผนภูมิพยัญชนะหนังสือ ก-ข และบัตรคำที่มีภาพประกอบมีวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายขึ้น มีที่จัดแสดงผลงานการเขียนของเด็ก

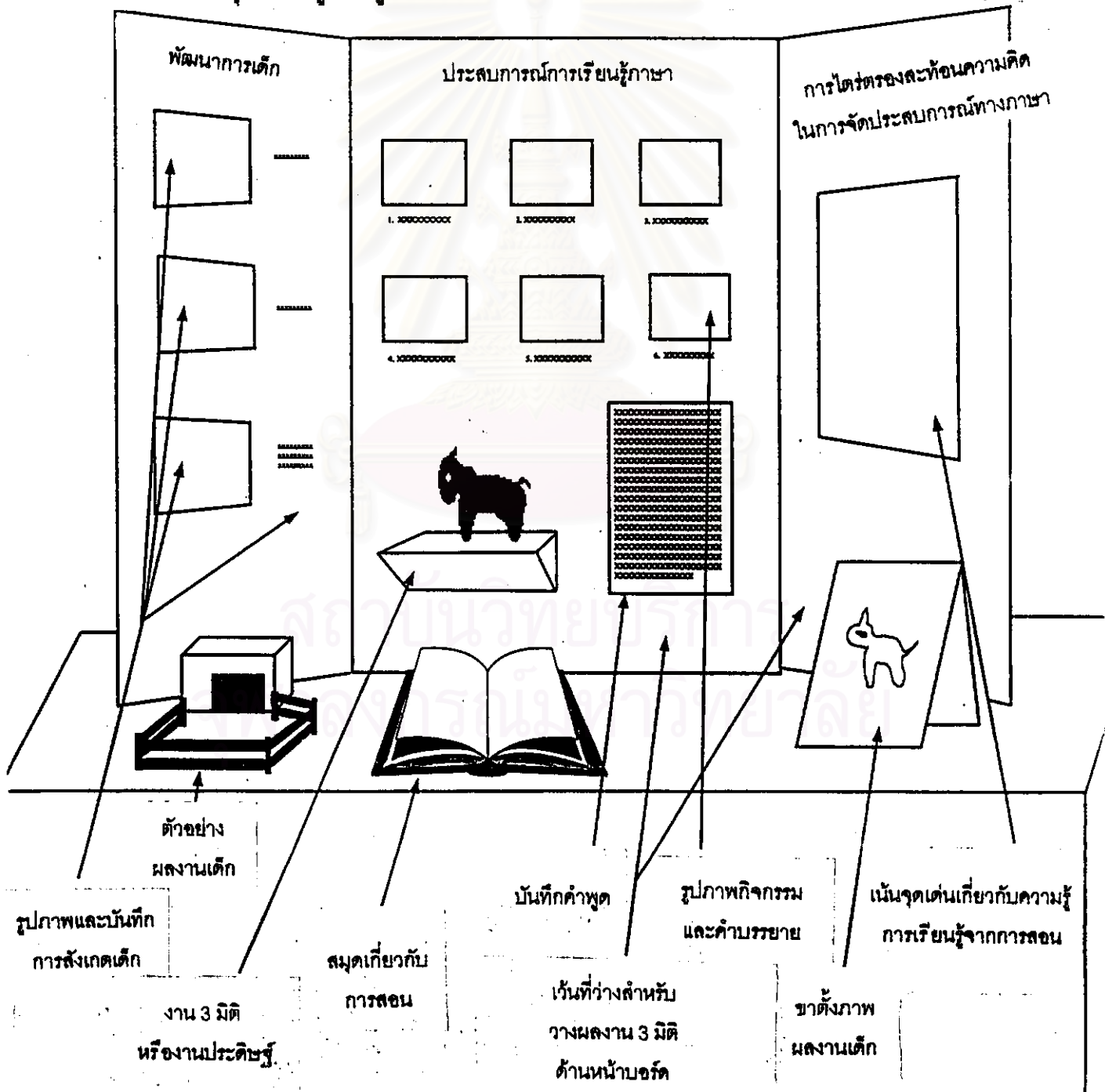
การเปลี่ยนแปลงการจัดสภาพแวดล้อมที่มุมเขียน เนื่องจากเด็กมีความสนใจที่จะเขียนมากขึ้น ครูจึงจัดแหล่งอ้างอิงสำหรับการเขียนไว้เพิ่มเติม เป็นการจัดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมการเขียนด้วยตนเอง การจัดแสดงผลงานการเขียนของเด็กช่วยให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นว่าตนเองมีความสามารถในการเขียน

(จากฟอร์ทโฟลิโอของครูนรมล)

2.4 แนวทางการจัดทำบอร์ดสารนิทัศน์

แนวทางการจัดแสดงสารนิทัศน์โดยให้บอร์ดเคลื่อนที่

การจัดแสดงผลงานเพื่อนำเสนอการสอนควรพิจารณาวัตถุประสงค์ของการนำเสนอ อาจทำตามแนวทางนี้โดยใช้กรอบ 3 กรอบเพื่อนำเสนอในแต่ละส่วนของบอร์ด โดยส่วนที่ 1 เป็นเรื่องพัฒนาการเด็ก ในโปรแกรมฯ นี้ เน้นพัฒนาการทางภาษา ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร หมายถึง การจัดประสบการณ์การสอนของครู ส่วนที่ 3 เป็นการไตร่ตรองการกลอนเพื่อนำจุดเด่นที่ครูเรียนรู้หรือได้รับจากการสอน (Helm, Beneke, and Steinheimer, 1998)

ตัวอย่างการจัดบอร์ดสารนิทัศน์โดยใช้บอร์ดเคลื่อนที่

การจัดบอร์ดสารนิทัศน์ของกลุ่มครูที่เลือกเป้าหมายพัฒนาการอ่าน โรงเรียนสุขเกษม จัดทำเพื่อนำเสนอความก้าวหน้าและการเพิ่มวัตถุประสงค์ของการพัฒนาในการประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

ครูกำลังเดินชมบอร์ดสารนิทัศน์ในการประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ ครั้งที่ 3 ซึ่งจัดทำตามความสนใจของครูเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันการเรียนรู้ภายในกลุ่ม

2.5 แบบบันทึกของครู

(ตัวอย่างบันทึกของครูแบบมีแบบฟอร์ม)

บันทึกของคุณ

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล _____ โรงเรียน _____ วันที่เขียนเสร็จ _____

บันทึกของครู ในส่วนนี้เป็นการไตร่ตรองสะท้อนความคิดของท่านหลังจากที่ได้อ่านบทความเรื่อง
" นวัตกรรมการสอนภาษากับธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัย "

เขียนโดย ผ.ศ. ดร. บุษบง ดันตวิวงศ์

จากบทความ " ปัญหาของครูคือจุดยืน" ท่านคิดว่าขณะนี้ท่านมีจุดยืนอย่างไรในการสอนภาษา ?

- ถ้าท่านกรุณาบรรยายตั้งแต่ที่ท่านเริ่มสอนจนปัจจุบัน ว่าเปลี่ยนแปลงอย่างไรพร้อมยกตัวอย่างจะชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- จุดยืนในที่นี้ อาจหมายถึงความเชื่อเกี่ยวกับการสอนภาษา, ธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาของเด็กที่ได้จากการสังเกตการสอน และ/หรือ วิธีการสอนภาษาของครู ลองถามตัวท่านเองว่าเคยขาดความมั่นใจในการสอนหรือไม่ เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

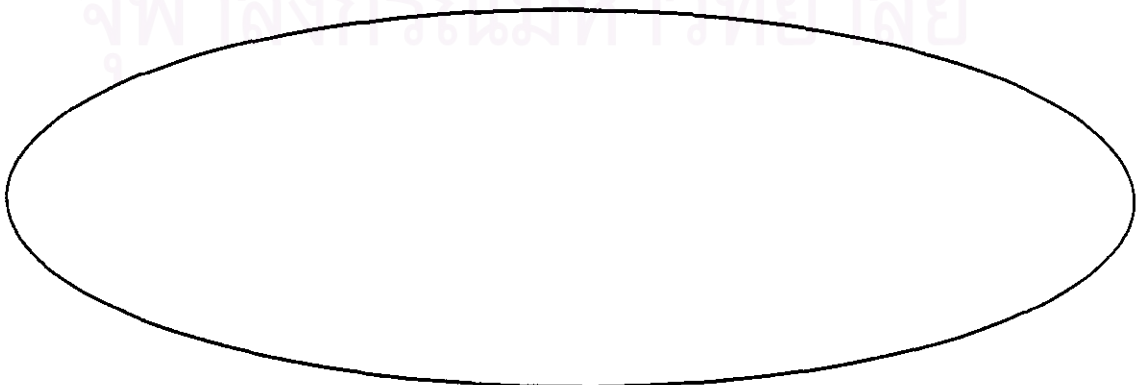
จากบทความ "ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานการสอนภาษาตามแนว Whole Language" ให้นักชกตัวอย่างเหตุการณ์หรือการสอนของท่านเองที่สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าว พร้อมอธิบายเหตุผล และท่านคิดว่าสิ่งใดในแต่ละทฤษฎีที่เป็นสิ่งใหม่สำหรับท่าน ?

ทฤษฎีว่าด้วยระบบภาษา

ทฤษฎีว่าด้วยภาษาความคิดและสัญลักษณ์สื่อสาร

ทฤษฎีว่าด้วยการอ่านเขียนในระบบภาษา

จากบทความ ท่านมีส่วนใดหรือประเด็นใดที่ยังไม่ค่อยชัดเจน ต้องการการสนทนากับเพื่อนร่วมงานหรือที่ปรึกษาท่านอื่นควรโน้ตไว้ และหากมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นจากกลับมาบันทึกเพิ่มเติมได้

(ตัวอย่างการเขียนบันทึกของครูแบบไม่มีแบบฟอร์ม)

การไตร่ตรองกิตติบทวน
จาก การอ่านคู่มือการประเมินตนเองเรื่องการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
สิงหาคม 2542

ดิฉันอ่านคู่มือฯแล้วเกิดความข้องใจสงสัยในเรื่องของการที่ครูสนับสนุนให้เด็กรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่ออ่านบททวนหลายครั้งดิฉันจึงคิดว่าการที่ดิฉันประเมินโดยให้ตนเองมีคะแนน 4 นั้นสูงเกินไป เพราะดิฉันเพียงแต่ให้เด็กเลือกสิ่งที่จะเรียนรู้ มีอิสระในการเลือกกิจกรรมเท่านั้น แต่เด็กจะไม่ได้เข้าสู่การคิดว่าจะพัฒนาตนเอง จึงได้นำประเด็นนี้มาคุยกับเธ่ ว่าจะทำอย่างไรเด็กจึงจะคิดพัฒนางานของตัวเอง ซึ่งเธ่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำพอร์ตโฟลิโอของเด็กมาพูดคุยกับเด็กและชี้ให้เด็กเห็นการพัฒนาของตัวเองที่ผ่านมาจะทำให้เด็กอยากพัฒนาสู่ขั้นที่สูงขึ้นได้

เมื่อคิดทบทวนดูแล้วดิฉันจึงตระหนักว่าดิฉันไม่ได้ใช้ประโยชน์จากพอร์ตโฟลิโอให้คุ้มค่า และให้เด็กมีส่วนร่วมในการเก็บหลักฐานน้อยเกินไป และมัวไปเข้าใจผิดในเรื่องให้เด็กรับผิดชอบพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น (สงสัยจริงว่าทำไมไม่จุกคิดสักนิดว่างานทุกชิ้นของเด็กดีที่สุดสำหรับเด็กในเวลานั้นๆอยู่แล้ว ครูต่างหากที่ต้องมองออกว่าจะพัฒนาเด็กต่อไปอย่างไร)

ดิฉันจึงตั้งเป้าหมายว่าต่อไปจะต้อง

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการทำพอร์ตโฟลิโอซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ให้เด็กมีส่วนร่วมและใช้ประโยชน์จากพอร์ตโฟลิโอให้มากขึ้น

(จากพอร์ตโฟลิโอของครูนมล)

2.6 แบบสำรวจการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อของครูอนุบาล

แบบสำรวจการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อของครูอนุบาล แบ่งเป็น 2 ตอน คือ 1) บริเวณสำหรับกิจกรรมกลุ่มใหญ่และบริเวณทั่วไป 2) การจัดมุมประสบการณ์

(ตัวอย่างแบบสำรวจการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อของครูอนุบาล)

ชื่อครู _____ ชั้น ____ / ____ โรงเรียน _____

ตอนที่ 1 บริเวณสำหรับกิจกรรมกลุ่มใหญ่และบริเวณทั่วไปในห้องเรียน (ตัวอย่าง)

1.1 การใช้ภาษาโดยทั่วไปในห้องเรียน

รายการ	ผลการสำรวจ				
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. ข่าวสารประจำวัน					
2. ตารางเวลา					
3. ป้ายต่างๆเพื่อบอกชื่อ, การใช้, ที่เก็บ					
4. ป้ายนิเทศที่สัมพันธ์กับกิจกรรมในห้องเรียน					
5. กฎของห้องเรียน - ข้อตกลงของห้องเรียน - ป้ายคำเตือน					
6. ปฏิทิน					
7. แผนภูมิ - แผนภูมิโยงมุมมอง - แผนผัง - กราฟแบบต่างๆ - วิธีการทำอาหาร - ข้อความแบบเขียนบรรยาย					
8. เพลง, กลอน, คำคล้องจอง					
อื่นๆ					

2.8 แผนการดำเนินการประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้การสอนภาษาแบบธรรมชาติ

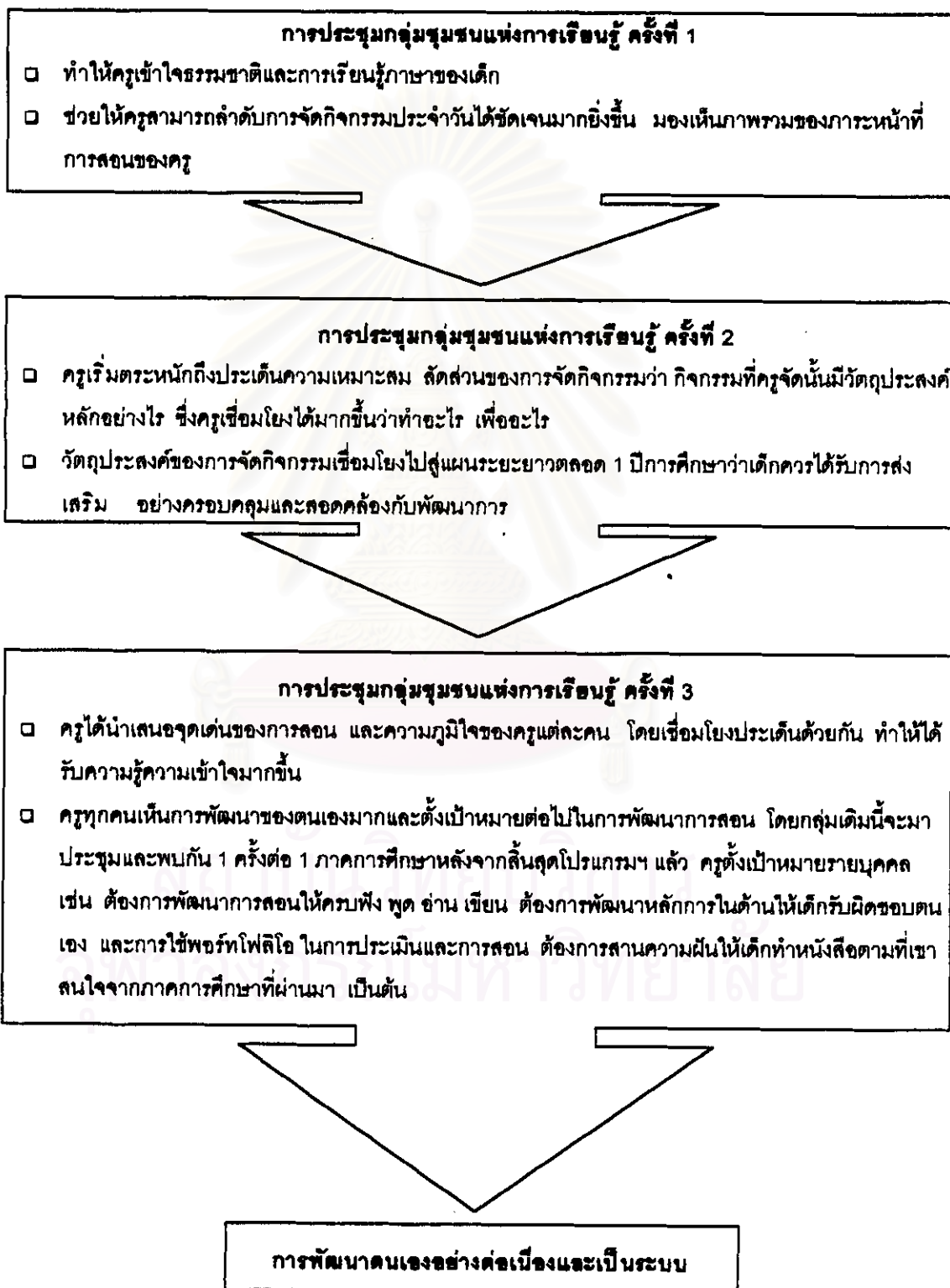
แผนการดำเนินการประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้การสอนภาษาแบบธรรมชาติ เป็นเอกสารของการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ โดยผู้วิจัยอาศัยความสนใจ ความสามารถของครูเป็นฐานของการดำเนินกิจกรรมการประชุม และมีลักษณะเป็นปลายเปิดให้ครูได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น อภิปราย หรือนำเสนอทุกคน แผนการประชุมจึงมักแบ่งเป็น 3 ช่วงใหญ่ๆ คือ ส่วนที่นำเสนอความรู้ โดยใช้กิจกรรมและอภิปรายสรุป ส่วนของการนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ของครู ส่วนของการสรุปแนวทางการดำเนินงานพัฒนาในด้านวัตถุประสงค์ และบทบาทร่วมกันในกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมแผนการล่วงหน้า ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ แนวคิด เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และประเมินผล

2.9 บันทึกการประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้การสอนภาษาแบบธรรมชาติ

บันทึกการประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้การสอนภาษาแบบธรรมชาติเป็นการบันทึกภายหลังจากการประชุมการประชุม โดยเน้นการวิเคราะห์กิจกรรมที่ทำและประเด็นอภิปรายในการประชุม ซึ่งเพิ่งจะเกิดขึ้น ณ ขณะนั้นอยู่นอกเหนือจากการวางแผน ดังนั้น บันทึกการประชุมจึงทำเพื่อนำเสนอข้อคิดและองค์ความรู้ที่ได้รับ จากการประชุมให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการสรุปประเด็นเพิ่มเติมให้กับครูนำไปไตร่ตรองพิจารณาต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้การสอนภาษาแบบธรรมชาติ ในโปรแกรมฯ จัดขึ้น 3 ครั้ง สามารถสรุปสาระสำคัญในการพัฒนาการสอนของกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศิริประภา ทงศ์ไทย เกิดวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2517 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จ
การศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 สาขาวิชาการศึกษาศรีสุริยวงษ์ ภาควิชา
ประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2538 และเข้าศึกษาต่อใน
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศรีสุริยวงษ์ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2539 และจบการศึกษาในปีการศึกษา 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย